

VILNIUS
TECH

Vilniaus Gedimino
technikos universitetas

Sapere Aude

2022 Nr.2 Ruduo (XXVIII)

VILNIUS
TECH

Vilniaus Gedimino
technikos universitetas

Kuriantiems rytojui!

Sapere Aude

2022 metų VILNIUS TECH
universiteto leidinys
NR. 2, ruduo (XXVIII)
ISSN 2029-4999

REDAKTORIAUS ŽODIS

Nežinau, kaip jums, bet man rugsėjis visuomet asocijuojasi su nauja pradžia. Netgi labiau nei kalendorinių metų pradžia, nes tuomet, be skaičių datoje, niekas labai nesikeičia – toliau klampojame per pusnis į paskaitas ar darbus, bandydami nuraminti sąžinę dėl nevykdomų Naujųjų metų pažadų.

Tuo tarpu nauji mokslo metai visuomet kelia emociją: vieniems kiek nostalgiską vasarai ir laisvesniam gyvenimui, kitiems – entuziazmą per atostogas sukauptas jėgas panaudoti tikslingai, nuveikti kažką tikrai svarbaus ir įdomaus. O dažniausiai – abi šias emocijas kartu. O jeigu dar pokyčių ar pradžios pojūčio pritrūksta, pati gamta labai greitai apie tai primena, gana sparčiai keisdama savo formą.

Taigi, ne veltui šio „Sapere Aude“ numerio tema pasirinkome naujas pradžias. Vieni straipsnių herojai pradeda naujus verslus arba rugsėjį pasitinka nauju darbinio amplua, kiti pasakoja apie stipriai atsinaujinusią VILNIUS TECH infrastruktūrą arba apie tai, kaip mobilumo programos gali įkvėpti naujam startui.

Nors pasaulinis kontekstas jau keletą metų neleidžia iki galo ramiai miegoti, šiame numeryje siekėme lengvumo ir paprastumo. Kaip bebūtų, gyvenimas tęsiasi. Tikiuosi, kad visiems, o ypač naujiems bendruomenės nariams, kurių kiekvieną rugsėjį labai laukiame, bus smalsu ir naudinga panardyti po žurnalo puslapius ir surasti kažką įkvėpiančio savoms naujoms pradžioms.

Linkėdama sėkmingo starto, noriu prisiminti VILNIUS TECH filosofo Tomo Kačerausko mintį, kad „kaskart, prieš imantis kažko naujo, iškyla riba, peržengę ją, įveikiame save ir taip pasiruošiam naujai pradžiai“. Taigi, perženkime ribas savyje ir kartu eikime asmeninių ir bendrų tikslų link.

Prasmingo skaitymo ir šviesaus rudens!

Eglė Kirliauskaitė

VYRIAUSIOJI REDAKTORĖ

Eglė Kirliauskaitė

DIZAINAS

Rasa Steponavičiūtė

FOTOGRAFAS

Simas Bernotas

KALBOS REDAKTORĖ

Zita Markūnaitė

VIRŠELIS

Simo Bernoto

SAPERE AUDE REDAKCIJA

Vilnius Gedimino technikos universitetas
Viešosios komunikacijos direkcija
Saulėtekio al. 11
10223 Vilnius
Tel. (8 5) 274 5025
El. paštas press@vgtu.lt

SPAUSDINO

UAB „Baltijos kopija“
Kareivių g. 13B
09109 Vilnius
Tiražas – 800 egz.

TURINYS

ŽVILGSNIS

Rektorius R. Kliukas –
apie naujas VILNIUS TECH
pradžias **P04**

TEMA

Doktorantūros mokyklos vadovė
S. Mozūriūnaitė – apie virsmą iš
žinių vartotojo į jų kūrėją **P11**

Architektas ir dailininkas
K. Lupeikis: „Į ateitį visuomet
žiūriu optimistiškai“ **P17**

VILNIUS TECH – kosmoso
startuolių kalvė **P22**

Atsinaujinusi VILNIUS TECH
infrastruktūra –
visų patogumui **P25**

VILNIUS TECH TRUMPAI

Svarbiausios universiteto
naujienos vienu žvilgsniu:
žmonės, įvykiai, pasiekimai vienoje
vietoje per ketvirtį valandos **P28**

ABSOLVENTAI

Interviu su „Amber Grid“
vadovu Nemunu Bikniumi **P34**

STUDENTAI

Studentų mobilumas: unikali
patirtis, kurios tiesiog negalima
praleisti **P39**

LAISVALAIKIS

Sapere aude: drįskime pradėti
žinoti **P44**

Studijų horoskopas: kokie bus šie
mokslo metai? **P46**

SUMMARY **P48**

REKTORIUS R. KLIUKAS – APIE NAUJAS VILNIUS TECH PRADŽIAS

Kalbėjosi: Eglė Kirliauskaitė
Nuotraukos: Simo Bernoto

Kokie bus ateinantys mokslo metai Vilniaus Gedimino technikos universitetui (VILNIUS TECH) ir ko artimiausiu metu gali tikėtis kiekvienas mūsų bendruomenės narys? Apie tai kalbamės su VILNIUS TECH rektoriumi Romualdu Kliuku, kuris ne tik pasidalijo ateities planais, papasakojo apie jau nuveiktus darbus, bet ir prisiminė savo studijų metus bei davė naudingų patarimų dar tik savo kelią universitete pradedantiems studentams.

KADANGI NUMERIO TEMA YRA NAUJOS PRADŽIOS, PRADĖKIME NUO TO, SU KOKIOMIS NUOTAIKOMIS VILNIUS TECH PASITINKA NAUJUS MOKSLO METUS?

Kiekviena nauja diena universiteto bendruomenei atneša naujų uždavinių, problemų, kartu ir jų sprendimo rūpesčių. Tuo pačiu ir džiaugsmų, nes VILNIUS TECH kolektyvas tikrai labai kūrybingas ir išradingas. Bet kokie nauji iššūkiai sutelkia kolektyvą, iškelia naujus lyderius. Tai džiugina ir sukelia pasididžiavimo jais jausmą.

Nauji mokslo metai į VILNIUS TECH atves apie 2 500 naujų veidų. Norėtusi, kad jų motyvacija studijuoti kasdien stiprėtų, kad mes juos vestume profesinės karjeros link geranoriškai, bendraudami kaip su lygiaverčiais partneriais ir būsimais kolegomis.

Į kolektyvą įsilies ir nemažas būrys įvairaus amžiaus, patirties ir tautybių mokslininkų, ATHENA aljanso partnerių, keli šimtai užsienio studentų. Visi – nuo laboranto iki akademiko – turime dėti pastangas, kad VILNIUS TECH jiems ir mums taptų patrauklia vieta mokslui, studijoms, bičiulystei.

Džiugu, kad šių metų priėmimo į studijas rezultatai, vertinant šalies kontekstą, neblogėja. Visgi jie taip pat kelia ir daug klausimų, rūpesčių ir spęstinių problemų.

KOKIŲ NAUJŲ PRADŽIŲ ŠIEMET GALI TIKĖTIS VILNIUS TECH BENDRUOMENĖ? KOKIE PAGRINDINIAI TIKSLAI, DARBAI, PLANAI JIEMS?

Šiuomečiai iššūkiai bus nauji mokslo projektai, mokslo vienetų vertinimas, pagausėjusio užsienio studentų būrio visapusiška integracija į VILNIUS TECH bendruomenę, darbo su alumnais susisteminimas, rinkodaros strategijos atnaujinimas, ATHENA aljanso veiklų nukreipimas, siekiant

įgyvendinti VILNIUS TECH strategiją, Senato priimtos personalo politikos įgyvendinimas, pagaliau – infrastruktūros projektai, jų užbaigimas, laboratorijų atnaujinimas.

Baigiami statyti naujieji universiteto pastatai, kuriuose įsikurs Elektronikos, Mechanikos ir Transporto inžinerijos fakultetai. Jau šių mokslo metų pradžioje Elektronikos fakultetas persikelia iš Naugarduko g. esančių patalpų į Saulėtekio rūmus. Tikimės, kad kraustymosi rūpesčius greitai pakeis šių pokyčių privalumai: geresnė studentų ir dėstytojų integracija į bendrą universitetinę veiklą, geriau išvystyta studijoms ir mokslui skirta infrastruktūra, studentams nebereikės važiuoti į paskaitas skirtingose miesto vietose, bendrabučiai yra vos kelios minutės nuo universiteto pėsčiomis, veikia keletas maitinimo įstaigų, studijoms nuteikianti universitetinio miestelio aplinka. Nuo rudens duris atvers atnaujintas sporto centras. Studentai ir kiti VILNIUS TECH bendruomenės nariai galės sportuoti ir rūpintis savo fizine sveikata. VILNIUS TECH siekia per keletą metų atnaujinti bendrabučių infrastruktūrą ir sudaryti sąlygas visiems studentams gyventi šiuolaikinius reikalavimus atitinkančiuose bendrabučiuose. Tęsiant jau keletą metų vykdomus darbus, šių metų rudenį bus suremontuota dalis gyvenamųjų patalpų, atnaujinta infrastruktūra.

Suderinsime projektinių veiklų organizavimą taip, kad projektų iniciatoriams, vadovams ir vykdytojams būtų aiškiau ir lengviau užsiimti projektine veikla ir didėtų VILNIUS TECH vykdomų tarptautinių ir nacionalinių projektų skaičius bei apimtys. Aktyvinsime dalyvavimą ATHENA universitetų aljanso, EDIH VILNIUS, Saulėtekio slėnio mokslo ir technologijų parko veiklose. Atnaujinsime VILNIUS TECH intelektinės nuosavybės valdymo nuostatus, siekdami skatinti žinių ir technologijų

Universitetas yra gyvas organizmas, nuostabi ir didžiulė sistema. Visi esame jo dalis – studentai, darbuotojai,

“ alumnai. Ir visi kartu prisidedame prie kokybės: formuojame [vaizdį, diktuojame vertybes, keliame lūkesčius, formuojame ryšius.

kūrimą bei jų perdavimą. Sieksime, kad visi *Web of Science* reitingą turintys VILNIUS TECH leidžiami žurnalai [gytų COPE (angl. *Committee on Publication Ethics*) narystę.

Stiprinsime studijų programų kokybę, mikrokredencialų pasiūlą ir neformaliųjų kompetencijų formalizavimą, dėstytojų skaitmenines kompetencijas, mokslo pasiekimų integravimą į studijas ir studentų įsitraukimą į mokslinę veiklą. Bendradarbiaudami su studentais, gerinsime studento kelią universitete karjeros link.

Tarptautinė patirtis yra neatsiejama šiuolaikinio specialisto savybė. Vienas iš svarbiausių mūsų tikslų – kad kiekvienas VILNIUS TECH absolventas turėtų tarptautinės patirties, įgytos dalyvaujant akademinuose mainuose arba tarptautinėse veiklose savo universitete.

Universitetas yra gyvas organizmas, nuostabi ir didžiulė sistema. Visi esame jo dalis – studentai, darbuotojai, alumnai. Ir visi kartu prisidedame prie kokybės: formuojame [vaizdį, diktuojame verty-

bes, keliame lūkesčius, formuojame ryšius. Esame bendruomenė, kurianti save iš vidaus. Todėl kitais metais ypač daug dėmesio skirsime universiteto bendruomenės stiprinimui, darbui su alumnais, gilinsime santykius su užsienio partneriais, kursime naujas galimybes studentams, į studijų procesą išdrįsime pasižiūrėti naujai. Vienas iš tokių pokyčių – didesnės galios atidavimas studentui, formuojant mokymosi patirtį ir išnaudojant universitetą kaip platformą tobulėjimui pagal savo individualius poreikius.

TAI IR JUMS PIRMOJI RUGSĖJO 1-OJI EINANT REKTORIAUS PAREIGAS. KAIP VERTINATE PRAĖJUSIUS VILNIUS TECH MOKSLO METUS IR JAU SPĖTUS NUVEIKTI DARBUS IKI ŠIOL? KURIE IŠ JŲ SVARBIAUSI?

Taip, ši rugsėjo 1-oji man yra pirmoji einant rektoriaus pareigas. Ši šventė visada siejama su pirma pradžia, su studentais. Jiems šią dieną skiriamas didžiausias dėmesys. O man tai jau 27-oji rugsėjo 1-osios šventė, kai matau naujai priimtųjų skaičius ir dalį to rezultato priskiriu sau. Jau esu nepagydomas ligonis, sergantis priėmimo į universitetą rezultatais.

Kalbant apie nuveiktus darbus, išanalizavome VILNIUS TECH pastarųjų septynerių metų veiklas ir parengėme savianalizę išoriniam universiteto vertinimui. Tai leido pamatyti savo stipriąsias puses ir parengti tikslingesnę ilgalaikę universiteto strategiją. Universiteto tarptautinis konkurencingumas – sudėtingas daugelio rodiklių lemiamas konstruktas. Norint jį palaikyti ir kelti, reikalingos nuolatinės pastangos ir tobulėjimas, atvirumas pokyčiams.

Išanalizavome studijų tarptautiškumo plėtros perspektyvas ir rengiame tarptautiškos pasiūlos studentams portfelį. Siekdami magistro studijų prieinamumo gyvenantiems ir dirbantiems regionuose, paruošėme hibridines studijas: įrengėme daugiau kaip 30 hibridinių auditorijų, organizuojame mokymus ir konsultacijas hibridiniu būdu dėstytojams.

Sudarėme VILNIUS TECH vertinamuosius vienetus ir rengiamės kitų metų pradžioje vyksiančiam

universiteto palyginamajam ekspertiniam MTEP veiklų vertinimui. Buvo atnaujintas VILNIUS TECH dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų konkursų pareigoms eiti organizavimo ir atestavimo bei minimalių kvalifikacinių reikalavimų nustatymo tvarkos aprašas, dar labiau skatinant publikuotiis Q1 ir Q2 kvartilių žurnaluose bei leisti mokslo monografijas ir vadovėlius, registruoti patentus.

Proaktyviai ieškant ir užmezgant ryšius su pripažintais užsienio mokslininkais, padidintas mokslo darbuotojų etatų skaičius. Tuo tikslu įdarbinome užsienio mokslininkų, gerai pasirodžiusių bendrose veiklose, kuriuos sieksime integruoti į mūsų mokslininkų vykdomus tyrimus ar mokslinius projektus.

Įkūrėme Doktorantūros skyriaus pagrindu naują struktūrinį vienetą – Doktorantūros mokyklą, kuriai vadovauti ėmėsi didelę tarptautinę patirtį turinti doc. Skirmantė Mozūriūnaitė. Dedame pastangas pakelti mokslų daktarų disertacijų kokybę – nuo šių metų pradžios visos VILNIUS TECH disertacijos redaguojamos profesionalių redaktorių. Sukūrėme VILNIUS TECH šabloną mokslų daktarų disertacijoms, rengiamoms straipsnių pagrindu, ir jo pagrindu jau sėkmingai įvyko pirmieji gynimai.

Strateginių partnerysčių srityje stipriname ryšius su Lietuvos ir užsienio įmonėmis, ministerijomis, savivaldybėmis ir užsienio aukštosiomis mokyklomis. Siekiame kokybiškai tvarių partnerysčių, apimančių tiek studijų, tiek ir mokslo veiklas.

Peržiūrėjome VILNIUS TECH komunikacijos ir rinkodaros strategiją, kuri apibrėžia ilgojo laikotarpio komunikavimo kryptį bei komunikacijos ir rinkodaros vaidmenis. Strategija skirta padėti kiekvienam universiteto darbuotojui suvokti atsakomybę komunikacijos ir rinkodaros procese, priimti kasdienes komunikacijos sprendimus ir užtikrinti nuoseklus ir kryptingus VILNIUS TECH įvaizdžio formavimą. Vienas iš sėkmingos komunikacijos pavyzdžių – liepą mūsų organizuoti spaudos pusryčiai, kuriuose aptarėme stojimo rezultatus ir kitas aktualijas bei sulaukėme didelio žiniasklaidos dėmesio.

Šie metai į universiteto ir šalies gyvenimą įnešė naują dimensiją, kuria turime matuoti nuveiktus ir planuojamus darbus, vertinti rinkdamiesi moks-

lo ir studijų partnerius, net priimdami į studijas studentus. Tai vasario 24-ąją Rusijos pradėtas karas prieš taikią ir laisvą šalį – Ukrainą. Pacituosiu mūsų universiteto dėstytoją Rimvydą Valatką: „Po ištisų Ukrainos miestų sunaikinimo, po Bučos skerdynių, grupinių moterų ir mergaičių prievartavimų, kuriuos Ukrainoje masiškai vykdė Rusijos kareiviai, pacifistiškai smerkti karą, vaizduoti, kad nėra aišku, kas šitame kare yra blogis, o kas gina gėrį, reiškia pritarimą blogiui. Lygiai kaip ir aiškinti, kad dėl visko kaltas tik Putinas. Bučioje mergaites grupiniu būdu prievartavo ne Putinas, o konkretūs rusai. Konkretūs rusai vykdo nusikalstamus įsakymus taikytis į ligonines ir civilių namus raketomis. Milijonai rusų šlovina šituos „didvyrius“ kabutėse.“

Mūsų universiteto bendruomenės pozicija turi būti vienareikšmė ir aiški – jokio pritarimo blogiui, jokio bendravimo ar kontaktų su tais, kurie nesmerkia blogio, rusiškojo fašizmo, kurį vykdo rusų tauta ir jos garbinamas „fureris“ putinas. Tai turi įsisaugoti kiekvienas VILNIUS TECH bendruomenės narys.

Vieno buvusios SSRS respublikos universiteto rektoriaus paklausiau, kokia jo pozicija karo Ukrainoje atžvilgiu. Jis bandė aiškinti, kad karu tegul užsiima politikai, kad karas, kaip politika, yra blogis, tuo tarpu mes turime užsiimti mokslu ir studijomis, o ne specialiosios operacijos vertinimu. Teko tiesiai pasakyti, kad mūsų pozicija aiški: bet koks bendradarbiavimas negalimas su tais, kas pritaria blogiui. Ir kad tik išsiaiškinę potencialių partnerių požiūrį į šį Rusijos pradėtą karą prieš suverenią Ukrainą, galime kalbėti apie bendradarbiavimą.

Tokią ir savo asmeninę poziciją išsakau kiekvienam VILNIUS TECH bendruomenės nariui. Mūsų *Alma Mater* nėra ir nebus vietos jokiai dviprasmei pozicijai rusų pradėto karo Ukrainoje atžvilgiu.

PAKALBĖKIME APIE UNIVERSITETŲ REITINGUS. KOVO PRADŽIOJE PASKELBTI TARPTAUTINIO UNIVERSITETŲ REITINGO „QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS BY SUBJECT 2022“ REZULTATAI RODO, KAD VILNIUS TECH IR TOLIAU IŠLIEKA TARP LYDERIAUJANČIŲ ŠALIES AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ,

BIRŽELĮ PASIRODŽIUSIAME REITINGE „QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS 2023“ UNIVERSITETAS ĮVERTINTAS DAR GERIAU NEI PRIEŠ METUS, O NACIONALINIŲ LYGIU – ŽURNALO „REITINGAI“ SUDARYTO REITINGO REZULTATAIS – PATENKA Į STIPRIAUSIŲJŲ ŠALIES PENKETUKĄ.

Tiesa, tarptautiniame universitetų reitinge „QS World University Rankings 2023“ VILNIUS TECH užima 701–750 vietą, t. y., palyginti su pernykščiu įvertinimu, pakilo per 50 pozicijų.

Ką tik į universitetą įstojęs studentas, turintis atestatą, bet ne darbo įgūdžių ir kvalifikaciją, visą gyvenimą gali tikėtis tik paprasto sumuštinio.

“ Norėdamas užsitikrinti maistingą, sotų ir gardų sumuštinį, studentas turi mokytis, siekti tapti pramonės, kuriančios aukštąsias technologijas, lyderiu.

VILNIUS TECH „QS World University Rankings by Subject 2022“ įvertintas 2 srityse ir 7 kryptyse. Kelerius metus iš eilės aukštą poziciją universitetas išlaiko menų ir humanitarinių mokslų srityse, architektūros kryptyje, šiemet VILNIUS TECH čia užima 151–200 poziciją.

Kaip ir kasmet, VILNIUS TECH sulaukė pripažinimo statybos inžinerijos ir statinių konstrukcijų kryptyje, kurioje šiemet užima 201–220 poziciją. Inžinerijos ir technologijų srityje šiemet VILNIUS TECH yra 356 pozicijoje. Šioje srityje universitetas reitinguotas net 4 kryptyse. Be statybos inžinerijos, VILNIUS TECH įvertintas mechanikos, aeronautikos ir gamybos inžinerijos kryptyje, kur kaip ir pernai užima 401–450 vietą. Tokią pat poziciją VILNIUS TECH nuo 2020 m. išlaiko elektronikos ir elektros inžinerijos kryptyje. Informatikos ir informacinių sistemų kryptyje VILNIUS TECH šiemet užima 551–600 vietą.

Prieš trejus metus gerokai pakilęs ekonomikos ir ekonometrijos kryptyje, šiemet VILNIUS TECH išlaikė aukštą poziciją ir užima 251–300 vietą tarp geriausių pasaulio universitetų. Verslo ir vadybos studijų kryptyje šiemet VILNIUS TECH užima 351–400 vietą. Vertinant bendrus rezultatus socialinių mokslų ir vadybos srityje, VILNIUS TECH užima 451–500 poziciją.

Džiaugiamės visais šiais rezultatais ir, kaip visada, norime ir siekiame juos ne tik išlaikyti, bet ir pagerinti. Tą patį galiu pasakyti ir apie nacionalinius reitingus, kur daugelyje inžinerijos studijų krypčių esame įvertinti kaip geriausi.

ŠIEMET PRIE UNIVERSITETO PRISIJUNGĖ DAUG NAUJŲ STUDENTŲ, KURIE DAR TIK PRADEDA SAVO KELIĄ VILNIUS TECH. GALBŪT TURĖTUMĖTE PATARIMŲ, KAD ŠIS KELIAS BŪTŲ SKLANDESNIS IR MALONESNIS?

Mano patarimai visada tokie patys – prisiminkite, kad tik nuo jūsų priklauso jūsų karjera ir ateitis... Ką tik į universitetą įstojęs studentas, turintis atestatą, bet ne darbo įgūdžių ir kvalifikaciją, visą gyvenimą gali tikėtis tik paprasto sumuštinio. Norėdamas užsitikrinti maistingą, sotų ir gardų sumuštinį,

studentas turi mokytis, siekti tapti pramonės, kuriančios aukštasias technologijas, lyderiu.

PRISIMINKIME IR JŪSŲ STUDIJŲ METUS. KOKIE RYŠKIAUSI PRISIMINIMAI, KILĖ SUNKUMAI, EMOCIJOS? KAIP VISKAS BUVO TUOMET?

Mano studentiška pradžia, manau, nedaug skyrėsi nuo dabartinių studentų – nauji draugai, nežinomas miestas, bendrabutis, pinigai, išleidžiami iki penktadienio, po to kelionė namo. Bet viskas greitai stojo į savo vėžes, susidėjo prioritetai, naujus įspūdžius ir mokslo metų pradžios linkmybes užgožė mokslai, dėstytojas-kuratorius greitai įtraukė į paprastą ir „juodą“ darbą, atliekant laboratorinius tyrimus. Tiesa, dabartiniai studentai neturi tokios įdomios atrakcijos, kaip mėnuo kolūkyje, kai reikėdavo padėti nuimti žemės ūkio derlių: „cementovkės“, dainos iki ryto ir prisiminimai visam gyvenimui. Vasaros pralėkdavo statybiniuose būriuose, vykdavo diskotekos prie Aušros Vartų (IV rūmuose). Vieną vasarą Lietuvoje, kitą – Jakutijoje už poliarinio rato, trečią – Vengrijoje. Visa tai, tik kitomis formomis, turi ir dabartiniai studentai. Todėl, manau, gyvenimas eina spirale – ir dabartiniai studentai mokysis, taps savo srities profesionalais, dirbs Lietuvai. Bet jiems teks ir nauja šventa pareiga – saugoti savo šalies Nepriklausomybę, visomis išgalėmis remti kaimynų demokratijos laisvės siekį ir, jei reikės, ginklu ginti savo vaikų teisę gyventi laisvoje ir demokratinėje Lietuvoje. Tai dabartinių studentų – pažangiausios Lietuvos jaunimo dalies – pareiga ir, galbūt, lemtis.

PRAKALBOTE APIE NEPRIKLAUSOMYBĘ IR ŠALIES ATEITĮ. KOKS VAIDMUO ŠIAME KONTEKSTE TENKA TECHNOLOGIJŲ VYSTYMUISI IR UNIVERSITETAMS?

Technologijos ir inžinerija tampa esmine šalies nepriklausomybės sąlyga. Lietuva siekia tapti aukštųjų technologijų šalimi, todėl technologijos, inžinerija, informacinės technologijos studijuojantieji taps pagrindine jėga, kursiančia išmaniają visuomenę.

Lietuvos universitetai pasirengę prie to prisidėti. Europos Komisijai brėžiant aukštus tikslus Europai ir Lietuvai – tapti aukštųjų technologijų šalimi – bei prognozuojant, kad artimiausiu laiku labiausiai trūks aukštos kvalifikacijos darbuotojų, VILNIUS TECH universitetas yra pasiruošęs prisidėti įgyvendinant Lietuvai keliamus tikslus.

Esame pasiruošę priimti į techniškasias ir IT studijų programas dvigubai ar trigubai daugiau studentų nei šiuo metu, kaip tai buvo 2008–2015 metais. Lietuvos universitetų studijų programų kokybė puiki – tą rodo išoriniai vertinimai, kuriuos atlieka iš užsienio samdyti ekspertai, laboratorijos gerai įrengtos, studijų proceso ir turinio skaitmenizavimu žavisi vokiečiai ir skandinavai, sparčiai tobulinama infrastruktūra.

Galbūt reikia daugiau Lietuvos Respublikos Vyriausybės politinės valios, pertvarkant šlubuojantį bendrąjį ugdymą, ir minėta užduotis bus sėkmingai vykdoma.

IR PABAIGAI – JŪSŲ PALINKĖJIMAS VISAI UNIVERSITETO BENDRUOMENEI.

Mes turime gerą pamatą – naują strategiją, gerai išorinių ekspertų įvertintą instituciją, labai gerus studijų kryptių vertinimo rezultatus, esame visomis prasmėmis tarptautinis universitetas, talentų ir inovatorių traukos centras, tad nesustokime, statykime savo universiteto rūmą išmanų, atvirą, demokratišką.

Neužmirškime ne tik savo laisvių, bet, visų pirma, atminkime savo pareigas bendruomenei, universitetui, valstybei. Didžiokimės savo universitetu, mėgaukimės savo kasdieniu darbu, padėkime vienas kitam ir padėkokime, pagirkime vienas kitą.

To linkiu studentams, visiems 1 564 VILNIUS TECH darbuotojams, visiems bendruomenės nariams ir sau. ■

APC AKADEMINĖS PARAMOS CENTRAS

Didaktinės
kompetencijos

Edukologinės
psichologijos
kompetencijos

Skaitmeninės
kompetencijos

VILNIUS TECH dėstytojų edukologinių kompetencijų tobulinimas
universitete bei kitose Lietuvos ir užsienio institucijose

Pedagoginė patirtis mažiau kaip 10 metų:
8 a. val. per metus;
40 a. val. per 5 m. kadenciją.

Pedagoginė patirtis daugiau kaip 10 metų:
4 a. val. per metus;
20 a. val. per 5 m. kadenciją.

Alternatyvios kompetencijų tobulinimo formos, turintiems
dvigubą valandų skaičių

AKADEMINĖS
PARAMOS
CENTRAS

SEMINARAI
VILNIUS TECH
DĖSTYTOJAMS

DOKTORANTŪROS MOKYKLOS VADOVĖ S. MOZŪRIŪNAITĖ – APIE VIRSMĄ IŠ ŽINIŲ VARTOTOJO Į JŲ KŪRĖJĄ

Kalbėjosi: Eglė Kirliauskaitė

Nuotraukos: Simo Bernoto

Šiuos mokslo metus Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VILNIUS TECH) pasitinka atsinaujinęs įvairiais lygmenimis. Vienas jų – įsteigta VILNIUS TECH Doktorantūros mokykla, kuriai vadovauja anksčiau Architektūros fakultete studijų prodekane dirbusi Skirmantė Mozūriūnaitė. „VILNIUS TECH doktorantūros studijos yra mokslo ir akademinės bendruomenės dalis, kurioje turi būti ugdomi geriausi ir išsradingiausi mokslininkai, garsinantys VILNIUS TECH universiteto vardą visame pasaulyje. Tai sunkus ir nuoseklus kasdienis universiteto bendruomenės darbas“, – sako S. Mozūriūnaitė, pasidalijusi mintimis apie naujas pareigas, naujosios mokyklos svarbą, tikslus, doktorantūros srities dabarties aktualijas ir ateities vizijas.

VISAI NESENAI PRADĖJOTE VADOVAUTI DOKTORANTŪROS MOKYKLAI, BUVUSIAM DOKTORANTŪROS SKYRIUI. SU KOKIOMIS MINTIMIS IR TIKSLAIS ATEINATE Į NAUJĄJĄ POZICIJĄ?

Gavus pasiūlymą vadovauti VILNIUS TECH Doktorantūros mokyklai, užplūdo minčių lavina, kokia turėtų būti modernaus technologijų universiteto ateities mokslininkų ir tyrėjų doktorantūros mokykla. Pirmą mintį buvo apie atvirą ir šiuolaikišką doktorantūros mokyklą su aktyvia doktorantų bendruomene, kuri taptų pavyzdžiu būsiamiems mokslininkams ir tyrėjams, patrauklia išskirtinių gebėjimų turintiems jauniems talentams, tvirtai įsipareigojusiems mokslinei karjerai ir turintiems puikių akademinų pasiekimų.

Norėtusi, kad doktorantūros studijos taptų transformuojančia patirtimi, kai studijų proceso esmė yra doktoranto virsmas iš žinių vartotojo į žinių kūrėją. Tai apima mokymąsi, užbrėžtų tikslų siekimą, sudėtingus klausimus ir kūrybišką bei inovatyvų jų sprendimą. Doktorantūros studijos – tai sunkus darbas, tačiau atlygis yra nepakartojamas jaudulys, kurį jaučiame išsprendę galvosūki, sužavėjusį aštriausius pasaulio protus!

VILNIUS TECH Doktorantūros mokykla siekia ugdyti ir auginti naują pasaulinio lygio tyrėjų ir mokslininkų kartą, kurie praturtintų ir papildytų VILNIUS TECH akademinę bendruomenę. Mūsų universitetas turi nemažą būrį pasaulinio lygio mokslininkų, tyrėjų, gerai žinomų pasaulio akademinę bendruomenę, kuriais didžiuojamės. Esame stiprus technologijų mokslo universitetas, į kurį doktorantai atvyksta stažuotis iš viso pasaulio universitetų.

Manau, kad VILNIUS TECH doktorantūros studijos yra mokslo ir akademinės bendruomenės dalis,

kurioje turi būti ugdomi geriausi ir išsradingiausi mokslininkai, garsinantys VILNIUS TECH universiteto vardą visame pasaulyje. Tai sunkus ir nuoseklus kasdienis universiteto bendruomenės darbas. Kasmet džiaugiamės apgintų daktaro disertacijų skaičiumi, didėjančia mokslinių tyrimų apimtimi, jų tarptautiškumu.

GAL GALĖTUMĖTE TRUMPAI PRISTATYTI DOKTORANTŪROS MOKYKLOS VEIKLĄ? KOKIE JOS PAGRINDINIAI TIKSLAI? KAS KEIČIASI KARTU SU NAUJU PAVADINIMU?

VILNIUS TECH Doktorantūros mokyklos pagrindinė veikla – užtikrinti doktorantūros studijų kokybę, efektyvų ir kokybišką studijų procesą, ugdyti naują pasaulinio lygio tyrėjų ir mokslininkų kartą, kuri gebėtų daryti reikšmingus mokslo atradimus, papildytų VILNIUS TECH akademinę bendruomenę ir garsintų universitetą už šalies ribų, stiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą mokslo tyrimų srityje.

VILNIUS TECH Doktorantūros mokyklos tikslai – didinti doktorantūros studijų tarptautiškumą; kelti doktorantūros studijų ir mokslinių tyrimų kokybę; ugdyti nepriklausomų mokslininkų kartą, gebančių kurti išmanius globalių iššūkių ir problemų sprendimus; pritraukti ir išlaikyti jaunosius talentus; kelti doktorantų ir mokslinių vadovų kompetencijas, įtraukiant jaunosius tyrėjus į inovacijų ir mokslinių tyrimų projektus; vystyti tarptautinį bendradarbiavimą tarp universitetų, remiantis doktorantų *Co-tuttele* studijomis; stiprinti VILNIUS TECH, kaip pasaulinio universiteto, pozicijas, atskleidžiant tyrėjų ir mokslininkų pasiekimus; didinti tarptautinį bendradarbiavimą su lyderiaujančiais universitetais ir Doktorantūros mokyklos tarptautinį žinomumą.

Didėjantis tarptautinių doktorantų srautas atveria erdvę universiteto žinomumui didinti pasaulinėje akademinėje bendruomenėje. Doktorantūros mokykla tampa atviresnė, skaitmenizuota ir įtraukianti doktorantus į akademinės bendruomenės gyvenimą. Doktorantūros mokyklos organizuojamos doktorantams skirtos intensyvios kūrybinės dirbtuvės („Erasmus+“ BIP), planuojama VILNIUS TECH Doktorantūros vasaros mokykla su atvykstančiais kviestiniais profesoriais iš lyderiaujančių Europos universitetų. Mokslo metų pradžioje vyks „Erasmus+“ doktorantų stažuotių konkursas į pasaulio universitetus (QS 100–450). Doktorantai vyks stažuotis į universitetus Pietų Korėjoje, Kanadoje, Izraelyje, Brazilijoje, Tailande, Indonezijoje, Malaizijoje ir Taivane. Taip pat kviesime doktorantus stažuotis Europos universitetuose. Jie turi galimybę rinktis iš geriausių 360-ies universitetų. Tarptautinė įvairovė gerina doktorantūros studijų kokybę, atveria platesnes perspektyvas ir suteikia platesnę tarptautinę patirtį.

Naujų mokslo metų pradžią Doktorantūros mokykla pradės VILNIUS TECH doktorantus suburiančiu renginiu „Welcome Day for VILNIUS TECH PhD students 2022“, kuriame gerą patirtimi dalyvis VILNIUS TECH doktorantai, alumnai ir akademinės bendruomenės nariai. Visus VILNIUS TECH studijuojančius ir baigusius doktorantūros studijas planuojame pakviesti į VILNIUS TECH doktorantų ir alumnų klubą.

IKI ŠIOL DIRBOTE ARCHITEKTŪROS FAKULTETE. AR NEBUVO SUNKU ATISISVEIKINTI SU SENOSIOMIS PAREIGOMIS, FAKULTETO BENDRUOMENE, PAČIA SRITIMI? KAIP ANKSTESNĖ PATIRTIS PADĖS NAUJOJE POZICIJOJE?

Architektūros fakultete dirbau studijų prodekane, o šiuo metu esu Urbanistikos katedros docentė. Einant architektūros studijų prodekanės pareigas, teko dirbti su pirma ir antra studijų pakopa, spręsti įvairius studijų klausimus, dirbti Studijų komitete ir susipažinti su visais studijų ypatumais ruošiant studijų programas tarptautiniam akreditavimui, taip pat rengiant naujas studijų programas. Tai buvo įdomus, aktyvus ir labai dinamiškas gyvenimo periodas, dirbant su tarptautinėmis studijų programomis viename tarptautiškiausių VILNIUS TECH fakultetų. Architektūros fakulteto tarptautinis bendradarbiavimas atvėrė duris

stažuotėms daugelyje pasaulio universitetų, iš jų Suomijos Aalto universitete, Helsinkyje, kuriame esu kviestinė dėstytoja antrosios pakopos Urbanistinio planavimo studijų programoje ir konsultuoju doktorantus.

Mėgstu iššūkius ir įdomų, tobulėti skatinantį darbą. Dabar atėjo naujas etapas VILNIUS TECH – darbas su trečiaja studijų pakopa Doktorantūros mokykloje. Doktorantūros studijos yra specifinės, labai kompleksiškos, turinčios daug iššūkių, reikalaujančios daug nuoseklaus darbo ir diplomatiškumo bendraujant su skirtingų kultūrų ir kartu akademinės bendruomenės nariais.

PAKALBĖKIME APIE PAČIĄ DOKTORANTŪRĄ. KOKIA JOS SITUACIJA LIETUVOJE ŠIUO METU? AR JI YRA POPULIARUS PASIRINKIMAS IR KAM JI REIKALINGA? KAS TURĖTŲ JĄ RINKTIS?

Doktorantūros studijų populiarumas šių dienų pasauliniame kontekste yra reikšmingas visose srityse. Galbūt doktorantūros studijos darbo rinkos kontekste tam tikrose srityse yra nepakankamai

Norėtusi, kad doktorantūros studijos taptų transformuojančia patirtimi, kai studijų proceso esmė yra doktoranto virsmas

„ iš žinių vartotojo į žinių kūrėją. Tai apima mokymąsi, užbrėžtų tikslų siekimą, sudėtingus klausimus ir kūrybišką bei inovatyvų jų sprendimą. “

vertinamos, tačiau šios tendencijos ateina ir praeina, o mokslininkų, tyrėjų kūrybinis potencialas išlieka didele vertybe, kuriančia aukščiausią pridėtinę vertę tiek moksle, tiek versle. Jau šiandien jaunų mokslo ir tyrėjų entuziazmas ir universitetų bendruomenės patirtis tyrimo centruose ir laboratorijose kuria rytdienos produktus ir technologijas.

Doktorantūros studijas renkasi smalsūs ir užsispyrę moksliai, tikintys, kad gali savo veikla pasaulį padaryti geresnį.

KOKIAS DOKTORANTŪROS STUDIJŲ TENDENCIJAS VERTĖTŲ IŠSKIRTI?

Doktorantūros ateities tendencijas COVID-19 pandemija pakeitė nuspėjamai. Atsirado naujų tyrimų krypčių, kurios buvo padiktuotos šio laikotarpio, norint išlikti ir prisitaikyti prie iškilusių iššūkių. Keitėsi pasaulio mokslo ir švietimo tendencijos. Nors kai kurios mokslo kryptys išlaiko pasaulines fundamentaliąsias tendencijas, kitos siekia naujų ateities mokslo ir tyrimų galimybių ribų. Tad kalbant apie doktorantūros studijų tendencijas, svarbiausia yra gebėti prisitaikyti prie šiandienos iššūkių ir tikslingai judėti ateities mokslo kryptimi. Remiantis Oksfordo žodynu, tendencija – padėties arba raidos krypties pokytis. Taigi, doktorantūros studijų tendencijos yra mokymo ir mokymosi metodai, kurie yra taikomi ir suteikia žmonėms didžiulę vertę.

Vienas iš didžiausių pastarųjų metų iššūkių – nuotolinis mokymasis (angl. *Online learning*). Tai viena populiariausių šiandienos studijų tendencijų. Dėl COVID-19 pasekmių visame pasaulyje studijuojančių nuotoliniu būdu studentų skaičiai yra daug didesni, nei gyvai lankančių paskaitas. Užsitęsusi pandemija turėjo dvi skirtingas puses – negatyvią ir pozityvią. Pirmoji kėlė didelių iššūkių atliekant mokslinius tyrimus, planuojant mokslines stažuotes doktorantūros studijų metu. Antroji leido laisvai prieiti prie atvirųjų duomenų, dalyvauti internetinėse konferencijose, skaityti paskaitas nuotoliniu būdu ir dalyvauti mokslinėse diskusijose nepaisant atstumų. Mokslui tai atvėrė naujus horizontus, tačiau virtualiai yra daug sunkiau užtikrinti mokslo kokybę, produktyvumą ir sveiką fizinę bei mentalinę aplinką jauniems tyrėjams ir mokslininkams.

Šiuo metu plačiai paplitęs mišraus mokymosi (angl. *Blended learning*) studijų principas. Nuo skaitmeninių technologijų atsiradimo mišrus mokymasis nebuvo populiarių tendencijų sąrašė, tačiau po COVID-19 pandemijos ir karantino, grįžtant į kontaktinį mokymąsi, tai buvo vienas primumiausių būdų. Šis mišraus mokymosi metodas leido dirbti tiek kontaktiniu, tiek virtualaus mokymosi būdu. Tai užtikrino studijų kokybę, geresnį ryšį su vadovu bei konsultantais, taip pat skatino individualią tyrėjo patirtį ir motyvaciją. Pasaulis pasikeitė ir niekuomet nebesugrįš atgal, tačiau atvėrė daug naujų galimybių. Atstumai, skyrę šalis ir žemynus, išnyko virtualioje technologijų erdvėje, tad turime tobulėti ir judėti pirmyn.

Dar viena iš populiarėjančių tendencijų doktorantūros studijose yra dvigubo laipsnio doktorantūra – *Co-tutelles de thèse*, kuri atsirado Prancūzijoje 1990 m. *Co-tutelle* sutartis tarp universitetų grindžiama geranorišku ir atviru bendradarbiavimu, kuriuo siekiama užmegzti ir plėtoti mokslinį bendradarbiavimą ir tyrimus tarp užsienio institucijų, skatinant tarptautinį doktorantų mobilumą. Per pastaruosius du dešimtmečius Europos universitetai vis daugiau dėmesio skyrė bendrosioms universitetų doktorantūros problemoms spręsti. Tokiu būdu doktorantūros studijos *Co-tutelle* pagrindu sparčiai paplito Europos universitetuose, bendrąsias programas pritaikant nacionaliniams kontekstams.

KAIP SKAITMENINIMAS ATSLIEPIA DOKTORANTŪROS STUDIJOMS IR TYRIMAMS?

Doktorantūros studijos yra Europos skaitmeninės transformacijos priešakyje – ne tik sutelkiant, mokant ir didinant skaitmeninių tyrėjų sąmoningumą, bet ir skatinant itin svarbią atvirojo mokslo politiką ir praktiką, kuri pakeis Europos ir pasaulio mokslinį potencialą.

Skaitmeninimas jau pakeitė doktorantūros studijų procesą, keisdamas jų organizavimą ir administravimą. Moksliniai tyrimai yra labiau suskaitmeninti nei anksčiau, vis plačiau tyrimuose naudojami atvirieji duomenys, skaitmeninės duomenų bazės, o skaitmeninių įgūdžių įgijimas per specialius mokymus arba atliekant mokslinių tyrimų praktiką doktorantams tapo itin svarbus. Dėl šių pokyčių

skaitmeninimas tapo viena iš pagrindinių doktorantūros studijų temų. Skaitmeninimo poreikį paskatino COVID-19 pandemija, kurios metu gyvą bendravimą pakeitė skaitmeninė komunikacija. Tai yra ilgalaikė, tampanti pastovia, nauja dabarties būsena, kai naujas šių dviejų tendencijų derinys su padidintu skaitmeniniu elementu pagerins įprastines veiklos priemones. Skaitmeninių mokslinių tyrimų infrastruktūrų naudojimas, prieiga prie duomenų, jų analizė, apdorojimas ir saugojimas yra doktorantams būtini elementai, suteikiantys galimybę kartais padidinti mokslinių tyrimų našumą. Doktorantai ateityje susidurs su nauja karjeros ir darbo realybe, kurioje visas duris atvers skaitmeniniai įgūdžiai. Kaip ir daugelis naujovių, skaitmeninimas atneš galimybių ir grėsmių. Jis gali praturtinti ir sustiprinti įprastinę vykdomą veiklą, bet negali jos visiškai pakeisti. Tačiau galima ir skaitmeninė atskirtis tarp institucijų ar šalių, pasireiškianti įrangos ir skaitmeninės infrastruktūros prieinamumu, kuri gali sukelti naujų nelygybių bangą. Netinkamas skaitmeninių įrankių naudojimas gali sumažinti mokslo mainus, tyrėjų mobilumą, gali turėti įtakos tyrėjų mentalinei būsenai. Tai aktualu doktorantams, kurių

laikina nestabili padėtis gali padidinti ryšio su darbo aplinka praradimą ir trukdyti mokslininko tinklaveikai ir socialinio kapitalo kūrimui, jo mokslinės karjeros augimui.

Kitas doktorantūros studijų iššūkis yra pasaulinės konfrontacijos dėl etinių duomenų naudojimo iššūkių, turinčių įtakos informacijai, žinioms ir tyrimams. Doktorantūros mokyklos ir universitetai išlaiko ir plėtoja mokslinės etikos politiką Europoje, kuri yra gyvybiškai svarbi mokslinių tyrimų vientisumui skaitmeniniame amžiuje.

KOKIOS DOKTORANTŪROS STUDIJS BUS ATEITYJE? KOKIAS VIZIJAS GALIMA BRĖŽTI? KAIP PRIE TO PRISIDĖS IR PRISITAIKYS VILNIUS TECH DOKTORANTŪROS MOKYKLA?

Doktorantūros ateities vizija susiformavo tuo metu, kai pasauliniai iššūkiai, tokie, kaip klimato kaita ir poreikis kurti tvaresnę planetą, kartu su besivystančia skaitmenizacija, paskatino universitetus giliai permąstyti doktorantūros studijų pažangą, kaip toliau išlikti atviriems ir išlaikyti pagrindines akademinės bendruomenės vertybes.

Doktorantūros studijos sukuria du glaudžiai tarpusavyje susijusius produktus – aukštos kompetencijos ir kvalifikuotus mokslininkus, kurie yra baigę doktorantūros studijas, ir žinias, gautas atliekant mokslinius tyrimus. Doktorantūros studijų kelionė yra profesionali mokslinių tyrimų patirtis, žyminti perėjimą nuo doktorantūros studento iki savarankiško mokslininko-tyrėjo. Moksliniai tyrimai yra pagrindinis visuomenės šaltinis apmąstyti, įvertinti dabartį ir spręsti ateities iššūkius. Doktorantai įneša didelį indėlį į mokslinių tyrimų projektus. Doktorantūros studijos yra esminis indėlis, formuojantis švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų ryšį ir darantis poveikį Europos ir pasaulio mokslo, ekonomikos, technologijų ir socialiniam vystymuisi.

VILNIUS TECH
doktorantūros
studijos gali suteikti
daugybę įgūdžių,
kurie ne visuomet
yra matomi,
tačiau padeda
jiems patenkinti
šiuolaikinius
mokslinių tyrimų
poreikius ir siekti
karjeros akademinėje
bendruomenėje ir
už jos ribų. Tai, kad
daktaro laipsnis nėra
aiškiai nurodytas
pareigybės
aprašyme, nereiškia,
kad šie įgūdžiai nėra
svarbūs pareigoms
užimti.

Praėjus dviem dešimtmečiams nuo to, kai 2005 m. buvo padėti principiniai pamatai svarbioms doktorantūros reformoms, doktorantūros studijų forma ir turinys Europoje labai pasikeitė. Doktorantai yra tyrėjai, peržengiantys žinių ribas, vadovaujasi mokslinio darbo principais, gerai supranta savo disciplinų reikalavimus ir suvokia didėjančią svarbą ir augantį tarpdiscipliniškumo potencialą. Nors doktorantūros studijos dažniausiai yra susijusios su fundamentiniais tyrimais, tačiau doktorantai yra skatinami būti novatoriški, kurti ateities problemų sprendimus. Tarpdisciplininis mąstymas ir praktika yra doktorantūros patirties dalis, o disciplinos standartai ir griežtumas jų laikantis – mokslininko etikos norma.

Svarbu pripažinti, kad dauguma universitete dirbančių mokslininkų (daktarų ir doktorantų) nesieja savo ilgalaikės karjeros su akademinė bendruomenė. Verslui tai yra galimybė, nes mokslinių tyrimų ir inovacijų metu įgyti įgūdžiai yra labai svarbūs įvairiems sektoriams žiniomis pagrįstoje ekonomikoje. Daugelis ateities įgūdžių, poreikių dar nėra apibrėžti. Doktorantų įdarbinimo patrauklumas grindžiamas jų gebėjimu priimti mokslinius iššūkius ir juos įveikti. Taip pat mokslinių tyrimų sąlygos ir tyrimų aplinka turi būti patraukli doktorantams ir suteikti jiems galimybę įveikinti visą savo potencialą.

VILNIUS TECH doktorantūros studijos gali suteikti daugybę įgūdžių, kurie ne visuomet yra matomi, tačiau padeda patenkinti šiuolaikinius mokslinių tyrimų poreikius ir siekti karjeros akademinėje bendruomenėje ir už jos ribų. Tai, kad daktaro laipsnis nėra aiškiai nurodytas pareigybės aprašyme, nereiškia, kad šie įgūdžiai nėra svarbūs pareigoms užimti. Didelė dalis doktorantų įgūdžių įgyjami dirbant ir yra glaudžiai susiję su įvairių disciplinų mokslinių tyrimų praktika. Doktorantūros įgūdžiai apima mokslinę veiklą, mokslinę ir viešąją komunikaciją, duomenų tvarkymą, lyderystę ir karjeros planavimą. Daugelis šių įgūdžių yra išties susipinančios ir negali būti vertinami kaip priedai prie mokslinių tyrimų, jie yra kaip pagrindinis doktorantūros rengimo elementas, turintis vertę akademinėje ir neakademinėje veikloje. VILNIUS TECH Doktorantūros mokyklos absolventai yra geidžiami kandidatai visuose Europos ir pasaulio universitetuose, aukštai vertinami specialistai, vadovai Lietuvos ir tarptautinėse verslo, technologijų kompanijose. ■

ARCHITEKTAS IR DAILININKAS K. LUPEIKIS: „Į ATEITĮ VISUOMET ŽIŪRIU OPTIMISTIŠKAI“

Kalbėjosi: Neda Černiauskaitė
Nuotraukos: Simo Bernoto

Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) Architektūros katedros vedėjo prof. dr. Kęstučio Lupeikio objektų ir tapybos paroda „Raudonos saulės“ atspindi pastarųjų metų įvykius, sukrėtusius ne tik Lietuvos, bet ir viso pasaulio gyventojus. Pandemija, pabėgėlių krizė, Rusijos pradėtas karas prieš Ukrainą – visa tai atspindi atvaizduotose raudonose saulėse, kurioms skauda, kurios kraujuoja. Plačiau apie kūrybinius procesus ir neeilinius pasirinkimus – iš autoriaus lūpų.

KAIP GIMĖ IDĖJA SUKURTI OBJEKTŲ IR TAPYBOS PARODĄ „RAUDONOS SAULĖS“?

Aliejus ant popieriaus, pavaizduotas paveiksluose, atsirado pandemijos metu, kai mes visi buvome uždaryti ir buvo patariama nekelti kojos iš namų. Leisdamas laiką ten ir saugodamasis, pastebėjau, kad turiu kreidinio popieriaus, išsitraukiau jį ir pagalvojau, kad mano kūrybinėms idėjoms tiks puikiai.

Nekilo abejonių, ką reikia tapyti, – raudoną saulę. Juk ji apima viską, visą mūsų gyvenimą, visą mūsų būtį. Plačiaja prasme saulė turi labai daug simbolinių reikšmių. Parodoje ji raudona todėl, kad jai skauda, ji kruvina, ta saulė kraujuoja.

Jeigu nepatinka tapyba, gali į ją nežiūrėti, tačiau su architektūra yra kitaip.

Negali žmonėms pasakyti, kad jie nežiūrėtų į jau pastatytą namą.

Kyla klausimas – kodėl ji kraujuoja? Čia mes galime paklausti ir savęs, kodėl? Matyt, todėl, kad ne viskas pasaulyje šiuo metu yra gerai. Esame įpratę saulę matyti šviesią, geltoną ar net baltą. Man nekilo abejonių, kad mano parodoje ji turi būti būtent raudona. Tiesa, kai gvildinau savo kūrybines idėjas, karas Ukrainoje dar nebuvo prasidėjęs.

Aš esu iš tų žmonių, kurie stiklinę visada mato pusiau pilną. Todėl optimistiškai žiūriu ir į ateitį. Juk ir gamtoje po gaisro ar audros įvyksta atgimimas. Taip ir gyvenime atsiranda naujų siekių.

PAPASAKOKITE APIE KITUS PROJEKTUS, PRIE KURIŲ JUMS TEKO PRISIDĖTI?

Jaučiu amžiną dualizmą tarp tapybos ir architektūros, nes norisi daryti ir tą, ir tą. Kai tenka biurokратиškai derinti projektus, tai nebesinori prisidėti prie architektūros projektų įgyvendinimo. Man tiesiog norisi kurti meną ant popieriaus, jį sugalvoti, sukurti, bet nesinori eiti iki biurokратиškos realizacijos. Tapyba niekada neišduoda. Aš tapau todėl, kad man patinka dažų kvapas.

Mokyklos draugas padovanojo dažų rinkinį. Tuo metu aš nieko nepiešdavau, neužsiiminėjau menu, daugiau muzikavau. Po kiek laiko aš tuos dažus atsidariau ir pauosčiau, man tas kvapas labai patiko. Aš nežinojau, kaip reikia su jais dirbti, kad reikia skiediklio ir kt.

Savo karjeros pradžioje, mokydamasis, bandžiau kopijuoti ir Mikalojų Konstantiną Čiurlionį. Tai dariau specialiai, man patiko. Paties dažo aš nekeisčiau į nieką. Tiesa, dažų kvapas patinka ne visiems. Tapybą aš vadinu savotiška aromaterapija. Ji man yra šventas reikalas, tačiau architektūra – vienas

iš didžiausių menų, kokie tik gali būti. Jeigu nepatinka tapyba, gali į ją nežiūrėti, tačiau su architektūra yra kitaip. Negali žmonėms pasakyti, kad jie nežiūrėtų į jau pastatytą namą.

Iš mano kurtų objektų reikšmingiausias yra Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra. Projektas buvo įgyvendintas konkurso būdu, sėkmingai susiklosčius aplinkybėms pavyko konkursą laimėti ir projektą realizuoti. Tiesa, nuo pirminės versijos įvyko ir daug pakeitimų, kurie stabdė statybų eigą.

KUR IR KAIP SEMIATĖS KŪRYBINIO ĮKVĖPIMO?

Nesisemiu niekaip ir niekur, tai natūraliai vykstantis procesas. Būna visaip, kartais kūrybinis įkvėpimas aplanko skutant bulves, kartais parduotuvėje.

Puikus pavyzdys, kai VILNIUS TECH studentai turėjo įgyvendinti vieną užduotį, susijusią su kompleksišku ir tektonika. Prekybos centre jiems nupirkau dešrą, supakuotą siūlais. Paaiškinau jiems, kad čia yra paviljonas. Kodėl gi ne? Tektonika – tas įsispaudęs siūlas. Štai jums ir estetika. Tokios inspiracijos kartais nutinka visai netikėtai.

Man nepatinka išmąstyti, išgalvoti, sugalvoti dalykai. Kaip dabar yra madinga – naratyvai, pasakojimai ir kt. Aš esu jausmo ir emocijos žmogus, tad manau, kad tuos dalykus reikia išgyventi, tad jie arba yra, arba nėra. Pamatai, pataikai, pajauti arba ne. Mane turi veikti tai, ką darau, ne tekstas, o vizualioji pusė.

KAIP Į KŪRYBINIUS PROCESUS ĮTRAUKIATE STUDENTUS?

Turiu ydą – labai mėgstu juokauti. Tiesa, mano pokštus supranta ne visi. Tačiau studentų visada paklausu, ar mano pokštus suprato. Dažniausiai sulaukiu teigiamo atsakymo, tačiau, matyt, supranta ne visi, ne visada.

Bendravimas su studentais metai iš metų sudėtingėja, tačiau dirbti su jais man yra įdomu – susitikti, bendrauti su jaunais žmonėmis, dalytis idėjomis.

Kurti nėra lengva ir paprasta. Tai nėra matematika, ne tikslieji mokslai, tad atrasti kelią į kūrybą nėra paprasta. Kai pasiseka studentams, labai džiaugiuosi, o jiems pasiseka labai dažnai.

mis. Visada džiaugiuosi, kai studentams pavyksta įgyvendinti savo idėjas, ir jaudinuosi, kai kas nors nepavyksta, nesiseka.

Kurti nėra lengva ir paprasta. Jeigu žinotum, kaip reikia atlikti užduotis, kaip jas tinkamai padaryti, pasakytum tai ir kitiems, procesai vyktų lengviau ir sklandžiau. Tai nėra matematika, ne tikslieji mokslai, tad atrasti kelią į kūrybą nėra paprasta. Kai pasiseka studentams, labai džiaugiuosi, o jiems pasiseka labai dažnai.

KO PALINKĖTUMĖTE TIEMS, KURIE BIJO REALIZUOTI SAVO KŪRYBINES IDĖJAS?

Neužsiiminėti kūryba. „Bijai vilko, neik į mišką.“ Kartais žmonės, sukūrę tam tikrus kūrinius, bijo juos parodyti viešai, kuklinasi. Manau, kad kūryboje kuklumas nėra dorybė. Gyvenime kuklus žmogus turi tam tikrą vertę, bet kūryboje tai nėra vertybė. Jeigu tu kuri ir darai, tai turi eiti iki galo. O jeigu kažkas trukdo, visada yra kitų kelių, kitų pasirinkimų. ■

VILNIUS TECH – KOSMOSO STARTUOLIŲ KALVĖ

Parengė: Liudvikas Vilimas
Nuotraukos: iš asmeninio archyvo

Jau daug metų Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) Antano Gustaičio aviacijos institutas (AGAI) prisideda prie Lietuvos kosmoso sektoriaus augimo – vykdo pažangius kosmoso tyrimus, kuria ir plėtoja kosmoso technologijas bei ruošia šios srities specialistus. Institutas taip pat sudaro puikias sąlygas steigti kosmoso verslus, kurie sėkmingai veikia pasaulinėje rinkoje. Vienas iš jų – „Astrolight“, kuriantis bevielio lazerinio ryšio technologijas palydovams ir bepiločiams orlaiviams.

„Institute užsimezgė „Astrolight“ idėja. Kaip ir sėkmingai veikianti bei pelningai dirbanti kosmoso technologijų įmonė „NanoAvionics“, kurią prieš maždaug 10 metų įkūrė instituto absolventai. Galima sakyti, kad institutas yra kosmoso startuolių kalvė. Tai svarbu, nes viena iš techniškojo universiteto užduočių yra ne tik moksliniai tyrimai, bet ir šių tyrimų komercializacija“, – sako startuolio „Astrolight“ vadovas ir vienas iš jo įkūrėjų VILNIUS TECH docentas dr. Laurynas Mačiulis.

Šią vasarą „Astrolight“ kartu su Europos kosmoso agentūra (EKA) atliko sėkmingus optinio palydovinio ryšio bandymus Tenerifėje (Ispanija), Teidės observatorijoje. Bandymo metu buvo priimtas lazerinis signalas iš žemojoje Žemės orbitoje skriejančio palydovo į „Astrolight“ sukurtą mobiliąją lazerinio ryšio stotį. Kompaktiška, lengvai transportuojama „Astrolight“ sukurta stotis turi didelį komercinį potencialą.

„Bandymas pavyko. Net viršijo lūkesčius, nes pavyko priimti signalą palydovui skrendant labai žemai virš horizonto. Tai kelia sunkumų optiniam ryšiui, kadangi didelė dalis signalo keliauja per atmosferą ir jis gali būti iškraipomas, slopinamas“, – teigia L. Mačiulis.

„Astrolight“ kuria telekomunikacinę sistemą, kuri perduoda signalą laisva erdve tarp mobiliųjų platformų – tarp palydovų ir Žemės, tarp palydovų ir lėktuvų, tarp lėktuvų ir Žemės. Svarbiausias tikslas yra padidinti duomenų pralaidumą, nes optinio ryšio ir sparta didesnė, ir spektras daug kartų platesnis nei radijo ryšio. Be to, optinis ryšys yra gerokai saugesnis, nes informacija perduodama tik ten, kur šviečia lazeris, tad sudėtinga perimti ryšį.

„Astrolight“ vadovas džiaugėsi produktyviu bendradarbiavimu su EKA. Pasak L. Mačiulio, EKA padeda tiek mažoms, tiek didelėms įmonėms plėtoti pažangias kosmoso technologijas. Ypač ankstyvajame etape, kai reikalinga ekspertinė parama. „EKA atlieka technologijų diegėjo, čempiono vaidmenį, kai reikia vystyti ir diegti į rinką modernias technologijas“, – tvirtina L. Mačiulis. Su EKA aktyviai bendradarbiauja ir AGAI, pavyzdžiui, šiuo metu vykdomas mokslinių tyrimų projektas, kuris taip pat susijęs su kosmoso technologijomis.

Praėjusiais metais Lietuvai tapus EKA asocijuota nare, atsivėrė daug galimybių šaliai. Pasak L. Mačiulio, šiuo metu Lietuvoje yra visos sąlygos sėkmingai veikti kosmoso verslams, nors tai nėra lengvas kelias. „Kosmoso verslai reikalauja didelių pradinių investicijų. Ankstyvajame etape gali būti nelengva pritraukti lėšų, o jei dar verslas susijęs su kūrimu įrenginio, kuris turėtų būti išbandytas kosmose, tuomet reikia nueiti ilgą ir sunkų kelią. Tai didesnis iššūkis nei kituose versluose, kitose industrijose. Bet potencialas tikrai didelis, nes graža iš kosmoso technologijų, kaip rodo daugybė tyrimų, siekia dešimtis kartų nuo investuotos sumos“, – sako L. Mačiulis.

Ir nors, kaip teigia L. Mačiulis, Lietuvos investuotojai vis palankiau žvelgia į kosmoso verslus, vis dėlto startuoliai turėtų ieškoti galimybių visame pasaulyje, nes kosmoso rinka yra pasaulinė. „Ankstyvajame etape tiek Lietuvos verslo angelai, tiek rizikos kapitalo fondai investuoja į kosmoso startuolius, pavyzdžiui, į „NanoAvionics“, „Astrolight“. Bet tolesniuose etapuose, plečiant verslą, startuoliai turėtų būti pasirengę išeiti į tarptautinius vandenius“, – tvirtina L. Mačiulis.

Kosmoso verslai
reikalauja didelių
pradinių investicijų.
Ankstyvajame etape
gali būti nelengva
pritraukti lėšų, o jei
dar verslas susijęs
su kūrimu įrenginio,
kuris turėtų
būti išbandytas
kosmose, tuomet
reikia nueiti ilgą
ir sunkų kelią. Tai
didesnis iššūkis nei
kituose versluose,
kitose industrijose.
Bet potencialas
tikrai didelis, nes
graža iš kosmoso
technologijų, kaip
rodo daugybė
tyrimų, siekia
dešimtis kartų nuo
investuotos sumos.

Kaip teigia VILNIUS TECH docentas, kosmoso startuoliui įkurti reikalinga palanki inovacinė aplinka ir tinkama infrastruktūra, kuri yra universitete. Svarbu ir tai, kad universitete galima sutikti bendraminčių ir suburti komandą. „Institutas yra traukos centras technologijomis besidomintiems žmonėms. Čia susirenka talentai, kurie dalijasi idėjomis, kuria ryšius. Studijų metais užsimezga stiprūs ryšiai tarp studentų, turinčių bendrų idėjų ir jas vėliau realizuojančių. Universitetas sudaro sąlygas plėtoti idėjas, suteikia infrastruktūrą – priegą prie išteklių, prie mokslinių tyrimų įrangos. Čia yra galimybė vystyti ankstyvojo etapo tyrimus, kurie reikalingi norint patvirtinti idėjas“, – teigia L. Mačiulis.

VILNIUS TECH vykdoma Aerokosmoso inžinerijos studijų programa yra sudėliota taip, kad skatintų kosmoso verslo įkūrimą – be aerokosmoso mokslo, programoje integruotas startuoliui kurti reikalingas vadybos, rinkodaros, projektų valdymo kursas. Vis dėlto, pasak L. Mačiulio, verslumui reikėtų skirti dar daugiau dėmesio. „Turėtume lygiuotis į JAV. Jie turi verslumo geną, kurio mums trūksta. Tai mentaliteto, kultūros klausimas. Verslumas turėtų būti puoselėjamas dar mokykloje, kad jauni žmonės išmoktų kurti pridėtinę vertę. Į universitetą ateinančių žmonių tikslas turėtų būti kurti naują vertę, naujus verslus, naujas idėjas, naujas žinias. Verslumas čia atlieka labai svarbų vaidmenį“, – teigia VILNIUS TECH docentas.

Pasak L. Mačiulio, tarp jaunimo juntamas vis didesnis susidomėjimas kosmoso tyrinėjimais. Vienas iš universiteto tikslų – pritraukti kuo daugiau talentų į šią sritį, kad Lietuvos kosmoso pramonė ir toliau sėkmingai augtų. „Mūsų prioritetas – stiprinti studijų bazę. Taip pat reikia stiprinti eksperimentinę bazę. Kosmoso ekosistemai vystytis reikia talentų, reikia atsidavusių šios srities dėstytojų, kad augimas būtų tvarus ir nepritrūktume specialistų. Tuomet bus ir idėjų, ir verslų“, – įsitikinęs L. Mačiulis. ■

ATSINAUJINUSI VILNIUS TECH INFRASTRUKTŪRA – VISŲ PATOGUMUI

Kalbėjosi: Eglė Kirliauskaitė
Nuotraukos: Simo Bernoto

„Universitetas nėra pastatai, universitetas yra žmonės“, – visiškai pritariame ir palaikome šią gražią bei turbūt ne kartą girdėtą mintį. Visgi tam, kad žmonėms universitete būtų patogiau, jaučiau ir paprasčiau mokytis bei dirbti, pastatai ir jų funkcionalumas yra itin svarbūs. Šiuos mokslo metus Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VILNIUS TECH) pasitinka atsinaujinęs ir su ambicijomis dar didesniems infrastruktūros pokyčiams. Kas jau nuveikta ir kokių pokyčių dar galime laukti? Kodėl tai bus naudinga universiteto bendruomenei? Į šiuos ir kitus klausimus atsako VILNIUS TECH kancleris Vaidotas Trinkūnas

KOKIE INFRASTRUKTŪROS POKYČIAI JAU ĮVYKO?

Jei kalbėtume apie laikotarpį, kuris apima maždaug pastarąjį pusmetį, tuomet didžiausi infrastruktūros pokyčiai siejami su VILNIUS TECH studijų ir administracinių patalpų atnaujinimu. Nuolatos geriname studijų ir darbo aplinką, siekdami, kad ji atitiktų šiuolaikinius reikalavimus, kad joje būtų malonu mokytis ir dirbti. Maždaug prieš pusę metų buvo baigta rekonstrukcija ir pradėtas eksploatuoti Senamiesčio rūmų penktasis korpusas. Jame nuo šių metų pavasario jau studijuoja Kūrybinių industrijų fakulteto studentai. Pavasarį pradėta antrojo Senamiesčio rūmų korpuso rekonstrukcija. Ją tikimasi baigti kitų metų viduryje. Senamiesčio rūmai yra ilgą istoriją turintis kultūros paveldo objektas. Todėl atliekant rekonstrukcijos darbus, siekiama išsaugoti kultūros paveldo vertybes ir kartu sudaryti tinkamas sąlygas vykdyti šiuolaikinio universiteto veiklą.

Kelerius pastaruosius metus vykdomas VILNIUS TECH valdomo turto optimizavimo procesas. Jo metu parduotas universiteto veiklai didelės svarbos neturintis arba šiuolaikinių reikalavimų neatitinkantis turtas, o gautos lėšos naudojamos skirtingose miesto vietose išsidėsčiusiems fakultetams perkelti į Saulėtekį. Didžiausi pokyčiai šioje srityje yra tai, kad parduotos patalpos Naugarduko gatvėje, kuriose buvo įsikūręs Elektronikos fakultetas. Nuo rugsėjo Elektronikos fakulteto studentams paskaitos pradedamos skaityti Saulėtekio rūmuose, o nuo spalio jau visi užsiėmimai vyks Saulėtekio universitetiniame miestelyje. Toks fakulteto persikėlimas nėra paprastas procesas, bet tikimasi, kad bus išspręsta daug nepatogumų: paskaitos vyks vienoje universiteto erdvėje, studentai ir dėstytojai galės tiesiogiai bendrauti ir bendradarbiauti su kitų fakultetų kolegomis, bus sudarytos galimybės naudotis geriau studijų procesui pritaikyta infrastruktūra, bus galima efektyviau ją išnaudoti.

Ne mažiau svarbi ir pati studijoms nuteikianti Saulėtekio miestelio aplinka.

Dar vienas pokytis – rudenį suremontuotose patalpose pradėsiantis veikti VILNIUS TECH Sporto ir meno centras. Tikimasi, kad jame malonu bus sportuoti ne tik studentams, bet ir visai universiteto bendruomenei.

Tačiau šiuo metu vykdomi ne tik studijų infrastruktūros atnaujinimo projektai. Ne mažiau svarbus ir studentų apgyvendinimo klausimas. Pasibaigus karantinui ir pakitus geopolitinei situacijai, stipriai padidėjo universiteto bendrabučių poreikis. Siekiant sudaryti geresnes gyvenimo sąlygas, kiekvienais metais investuojama į bendrabučių atnaujinimą. Ne išimtis ir šie metai. Rudenį dar didesnė dalis studentų galės gyventi atnaujintuose kambariuose.

KAS DAR PLANUOJAMA ARTIMIAUSIU METU?

Šią vasarą įvykusio aukciono metu buvo parduoti Basanavičiaus gatvėje esantys pastatai, kuriuose įsikūrę Mechanikos ir Transporto inžinerijos fakultetai. Jau prasidėjo ir artimiausiu metu vis intensyvės šių fakultetų perkėlimas į naujas patalpas, esančias Plytinės gatvėje. Šiuo metu jau baigiamas statyti laboratorijų korpusas, o šiek tiek vėliau bus baigtas ir mokomasis korpusas. Tikimės, kad šis ruduo bus paskutinis, kai studentai lankys paskaitas Basanavičiaus gatvėje esančiuose rūmuose.

Šią vasarą pradėtas universiteto Saulėtekio rūmų auditorinių korpusų remontas. Bus atnaujintas ir apšiltintas šių korpusų fasadas, įrengta šiuolaikiška šildymo ir vėdinimo sistema. Ne paslaptis, kad didžiosiose auditorijose šaltuoju metų laiku buvo vėsoka, o vasarą vėdinimo sistemos veikdavo nepakankamai efektyviai. Patalpų energinio efektyvumo gerinimo sprendimai yra svarbūs ne tik siekiant

pagerinti studijų aplinką, bet ir atsižvelgiant į šiuo metu stipriai išaugusias energetinių išteklių kainas.

Kitais metais baigiamas Senamiesčio rūmų antrojo korpuso remontas. Nuo rudens fakulteto administracija ir studentai galės dirbti ir mokytis atnaujintose patalpose, kurios atitiks ne tik šiuolaikinius reikalavimus, bet kartu bus aiškiai jaučiamas istorinis pastato paveldas.

KODĖL BUVO NUSPRĘSTA PERKELTI TRIS FAKULTETUS Į PLYTINĖS GATVĖS LABORATORIJŲ KORPUSĄ? KOKIUS PRIVALUMUS PAJUS MECHANIKOS, ELEKTRONIKOS IR TRANSPORTO INŽINERIJOS FAKULTETŲ DĖSTYTOJAI IR STUDENTAI? KAS JIEMS KEISIS? KOKIŲ REAKCIJŲ SULAUKĖTE IŠ FAKULTETŲ ATSTOVŲ DĖL VYKDOMŲ POKYČIŲ?

Vadinamajame Plytinės gatvės projekte yra statomas ne tik laboratorijų korpusas, bet iškilis ir mokomasis korpusas, be to, numatoma atnaujinti šalia esanti pastatą, kuriame dabar įsikūrusi dalis Transporto inžinerijos fakulteto.

Elektronikos, Mechanikos ir Transporto inžinerijos fakultetų perkėlimo priežasčių yra įvairių. Jos buvo aiškiai įvardytos rengiant investicinį projektą, atsižvelgiant į pokyčius, jos tampa dar aktualesnėmis. Pirma, šiuolaikinių reikalavimų neatitinkančios mokymo ir mokymosi sąlygos, infrastruktūros išskaidymas ir nutolimas nuo pagrindinio VILNIUS TECH studentų miestelio Saulėtekyje trukdo glaudesniai Mechanikos, Elektronikos ir Transporto inžinerijos fakultetų bendradarbiavimui, studijų integracijai bei kokybei gerinti ir apsunkena studijų proceso organizavimą. Universiteto darbuotojai ir studentai gaišta laiką ir patiria papildomų sąnaudų keliaudami iš vieno rūmų į kitus. Žinia, kad esama pastatų struktūra gana sunkiai keičiama ar modifikuojama, jie yra energetiškai neefektyvūs, o tai lemia santykinai dideles eksploatacines išlaidas. Nėgana to, nusidėvėjusiems pastatams kiekvienais metais skiriamos nemažos lėšos remontui (esamos būklės palaikymui ar pagerinimui). Nesii- mant rekonstrukcijos, šios išlaidos kasmet didėtų.

Priimant sprendimą dėl fakultetų perkėlimo, buvo vadovaujamosi ir geriausių užsienio universitetų pavyzdžiu – sukonzentruoti mokomuosius pastatus bei mokslines laboratorijas stambiuose pastatų kompleksuose – studentų miesteliuose,

kuriuose būtų sudarytos sąlygos efektyviai vykdyti studijų ir mokslinių tyrimų procesus. Tuo pačiu turtas būtų valdomas efektyviau ir racionaliau.

Dalyvaujant susitikimuose su minėtų fakultetų dėstytojais ir administracija, priešpriešos perkėlimui pajusti neteko. Universiteto darbuotojai žino apie minėtą projektą, domisi įvairiomis detalėmis, kviečiami teikti siūlymus dėl patalpų įrengimo ir priimant kitus sprendimus. Šiuo metu didžiausias iššūkis yra pats fakultetų perkėlimo procesas, kurio metu turi būti išmontuota, pervežta ir vėl sumontuota kai kuriais atvejais didelių gabaritų arba labai jautri įranga, perkeltos dėstytojų darbo vietos.

KOKS YRA SENŲJŲ FAKULTETO PASTATŲ LIKIMAS?

Pastatai, esantys Basanavičiaus ir Naugarduko gatvėse, yra parduoti. Gautos lėšos investuojamos į naujų pastatų statybą. Transporto inžinerijos fakulteto naudojamas pastatas, esantis Plytinės gatvėje, bus atnaujintas ir prijungtas prie naujai pastatyto mokslo ir studijų pastatų komplekso.

KALBANT APIE FINANSINĘ PUSĘ, KIEK ŠIE POKYČIAI KAINAVO AR KAINUOS UNIVERSITETUI? IŠ KOKIŲ LĖŠŲ TAI YRA DAROMA?

Plytinės gatvėje esančių pastatų statybos ir įrengimo projektai yra kompleksiniai, vykdomi ne vienus metus. Todėl jų kaina keičiasi laikui bėgant, šiuo metu sudaro apie 36 mln. eurų. Savaime suprantama, kad tai – didžiulės investicijos, kurios vargu ar būtų pakeliamos, jei būtų nuspręsta finansuoti vien iš universiteto lėšų. Didelė finansavimo dalis yra gaunama iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, kita dalis yra skiriama iš lėšų, gautų pardavus pastatus Basanavičiaus ir Naugarduko gatvėse.

ŽVELGIANT Į GERUOSIUS PAVYZDŽIUS, UŽSIENIO PATIRTĮ, KOKIŲ INFRASTRUKTŪROS POKYČIŲ GALBŪT GALĖTUME TIKĖTIS ATEITYJE?

Nuolat ieškoma galimybių, kaip universitetui priklausančius pastatus būtų galima geriau pritaikyti šiuolaikiniams reikalavimams. Jau pradėti rengti arba ruošiamasi pradėti rengti naujus pastatų atnaujinimo planus, ieškoma įvairių finansinių galimybių šiems projektams įgyvendinti. Svarstomi auditorijų, studentams skirtų erdvių, darbo vietų gerinimo projektai. ■

2022

VILNIUS TECH NAUJIENŲ GREITINTUVAS

Svarbiausios universiteto naujienos vienu žvilgsniu: žmonės, įvykiai, pasiekimai vienoje vietoje per ketvirtį valandos

GEGUŽĖ

IŠKILMINGOJE CEREMONIJOJE INAUGURUOTAS VILNIUS TECH REKTORIUS R. KLIUKAS

Gegužės 6 dieną iškilmingai inauguruotas VILNIUS TECH rektorius prof. dr. Romualdas Kliukas. VILNIUS TECH Didžiojoje auloje naujasis rektorius prisiekė universitetui ir jo bendruomenei.

Išrinktajam rektoriui buvo įteikti valdžios simboliai: skeptras ir antspaudas, sėkmingo vadovavimo ir priimtoms atsakomybės simboliai, grandinė, VILNIUS TECH bendruomenės simbolis, ir kepurė, išminties simbolis. Be tradicinių insignijų, rektoriui buvo įteikta ir nauja – skaitmeninė insignija, kuri atrakina virtualią studijų ir mokslo erdvę,

simbolizuojanti skaitmenizacijos procesą ir pabrėžianti VILNIUS TECH ateities kryptį.

Iškilnėse dalyvavo ne tik universiteto bendruomenė, bet ir Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen, Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius, europarlamentarės Aušra Maldeikienė ir Rasa Juknevičienė, LR aplinkos ministras Simonas Gentvilas, kitų šalies universitetų rektoriai, taip pat žymūs visuomenės veikėjai ir kiti garbūs svečiai.

VILNIUS TECH VYKO LIETUVOS UNIVERSITETŲ REKTORIŲ KONFERENCIJA

Gegužės pradžioje VILNIUS TECH vyko Lietuvos universitetų rektorių konferencijos susirinkimas.

Posėdyje dalyvavo LURK nariai, LURK komitetų ir nuolatinių darbo grupių pirmininkai, svečiai: LR Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas prof. Artūras Žukauskas, LR švietimo, mokslo ir sporto viceministras Gintautas Jakštas,

ŠMSM Studijų, mokslo ir technologijų departamento direktorė doc. dr. Laima Taparauskienė, LAMA BPO prezidentas prof. Pranas Žiliukas, Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas prof. dr. Romas Baronas, Lietuvos studentų sąjungos prezidentas Vytautas Kučinskas, Vilniaus universiteto studentų sąjungos prezidentė Neda Žutautaitė.

Susitikimo metu buvo aptartos aktualiausios šiuo metu universiteto ir švietimo temos. Viceministras G. Jakštas pristatė LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos informaciją, buvo diskutuojama LR mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projekto klausimais.

Renginio dalyviai dalijosi patirtimi, kai jau pirmojo koordinacinio susitikimo su ŠMSM dėl karinio konflikto padėties metu universitetai išreiškė paramą Ukrainos universitetams ir jų bendruomenėms. Lietuvos universitetų rektoriai diskutavo ir apie valstybės teikiamą finansinę paramą studentams.

TARPTAUTINĖ SAVAITĖ VVF: KONFERENCIJA „VERSLAS IR VADYBA 2022“ IR KITI RENGINIAI

Gegužės 9–13 dienomis VILNIUS TECH Verslo vadybos fakultete vyko tarptautinės savaitės renginiai, į kuriuos atvyko svečių iš 31 šalies. Savaitės pradžioje universitetas priėmė trijų programos Erasmus+ tarptautinių projektų delegacijas: DERECKA, EMBRACE ir FREE. Projektai buvo pristatyti universitete. Pristatymuose dalyvavo universiteto vadovybė, Mokslo direkcija. DERECKA projekto dalyviai iš Kirgizijos susitiko aptarti bendradarbiavimą su universiteto Doktorantūros skyriumi. Dalyvavo ir keli Kirgizijos universitetų rektoriai, kurie aptarė partnerystės galimybes su VILNIUS TECH rektoriumi prof. dr. Romualdu Kliuku. Projektų delegacijos vėliau įsitraukė į kitas tarptautinės savaitės veiklas.

Ketvirtadienį ir penktadienį vyko tarptautinė mokslinė konferencija „Business and Management 2022“, kurios metu buvo apžvelgti šiandienos verslo ir vadybos iššūkiai. Į šią konferenciją suvažiavo dar daugiau svečių iš užsienio.

Pagrindinės konferencijos temos buvo: pažangus ekonominis vystymasis; žalioji ekonomika ir tvarus vystymasis; verslo technologijos ir tvarus verslumas; naujos verslo organizacijų valdymo ir atsparumo perspektyvos; nauji finansų bei investicijų iššūkiai ir galimybės; teisinė verslo aplinka.

TARPTAUTINĖSE SELL ŽAIDYNĖSE VILNIUS TECH STUDENTAI IŠKOVOJO 7 MEDALIUS

Gegužės 20–22 d. Rygoje (Latvijoje) vyko XXXVII tarptautinės SELL studentų žaidynės – Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos kasmet organizuojamos žaidynės, kuriose gali dalyvauti studentai iš viso pasaulio.

Šiais metais Vilniaus Gedimino technikos universitetui (VILNIUS TECH) atstovavo 31 studentas. Žaidynių dalyviai varžėsi tinklinio, paplūdimio tinklinio, krepšinio 3 x 3, dziudo imtynių, plaukimo, jėgos trikovės, stalo teniso, orientavimosi ir lengvosios atletikos rungtyse. VILNIUS TECH studentai iškovojo septynis medalius: 3 aukso, 1 sidabro ir 3 bronzos.

Ugnius Kamandulis (FMF) 100 m plaukimo peteliške rungtyje iškovojo aukso medalį; stalo teniso vienetų rungtyje pirmąją vietą ir aukso medalį iškovojo Irmantas Daukontas (FMF); dziudo atstovas Alisher Abu (TSC) 60 kg svorio kategorijoje laimėjo I vietą; estafetėje merginų orientacinio sporto komanda: Malvina Girinskytė (STF), Gerda Veikutytė (APF), Viktorija Drazdauskaitė (FMF) – iškovojo II vietą; krepšinio 3 x 3 varžybose Rokas Petkevičius (APF), Julius Jasiulis (MEF), Benas Aleliūnas (STF) ir Džiugas Maslenikas (FMF) iškovojo trečiąją vietą; vaikinių tinklinio komanda: Arminas Poliakas (AGAI), Paulius Vielys (STF), Paulius Kochanskas (MEF), Gytis Buckiūnas (MEF, baigęs), Martynas Norkūnas (APF), Emilis Bartkus (APF), Mindaugas Banzinas (APF), Martynas Blinstrubis (APF, baigęs) – iškovojo III vietą; Justinas Galčius (FMF) 5 000 m bėgimo rungtyje užėmė III vietą.

Sveikiname VILNIUS TECH sportininkus ir dėkojame už atiduotas jėgas garsinant universitetą!

BIRŽELIS

VILNIUS TECH PAKILO „QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS“ REITINGE

Birželio 8 d. paskelbti naujausi „QS World University Rankings“ reitingai – VILNIUS TECH pateko tarp 701–750 geriausių pasaulio universitetų. Pasaulyje yra daugiau nei 30 tūkstančių universitetų. Palyginti su praėjusiais metais, universitetas pagerino savo poziciją įtakingame aukštųjų mokyklų reitinge ir yra antras tarp reitinguojamų Lietuvos universitetų.

„QS World University Rankings“ reitingai sudaromi įvertinus tokius aukštųjų mokyklų rodiklius, kaip akademinė reputacija, reputacija tarp darbdavių, studentų ir dėstytojų santykis padaliniuose, mokslinių darbų citavimo dažnumas, užsienio dėstytojų dalis, užsienio studentų skaičius.

Geriausiai universitetas vertinamas pagal studentų ir dėstytojų santykio rodiklį – pagal šį kriterijų VILNIUS TECH pakilo 42 pozicijomis ir užima 429 vietą tarp reitinguojamų pasaulio universitetų. Taip pat pagerėjo reputacija tarp darbdavių – universitetas šoktelėjo net 76 pozicijomis į 446 vietą pasaulyje.

VILNIUS TECH aktyviai plėtoja tarptautiškumą ir tai atsispindi šių metų rezultatuose – universitetas pakilo pagal tarptautinių studentų skaičių, taip pat gerai vertinama užsienio dėstytojų dalis.

SUSISIEKIMO MINISTRAS APDOVANOJO VILNIUS TECH PROFESORIUS

Birželio 9 d. VILNIUS TECH lankėsi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras Marius Skuodis. Garbės kelininko ženklais jis apdovanojo du VILNIUS TECH bendruomenės narius – Kelių tyrimo instituto direktorių, Kelių katedros profesorių dr. Audrių Vaitkų ir Kelių katedros vedėją, Kelių katedros profesorių doc. dr. Viktorą Vorobjovą. Apdovanojimai skirti už ilgametį ir nepriekaištingą darbą Lietuvos automobilių kelių sistemoje bei nuopelnus Lietuvos keliams.

Susitikimo metu buvo aptartos Lietuvos susisiekimo infrastruktūros sektoriaus ir specialistų rengimo aktualijos. VILNIUS TECH mokslo ir inovacijų prorektorius prof. dr. Dalius Navakas pristatė universiteto mokslininkų vykdomus projektus susisiekimo srityje. Aptartos universiteto akademiniam personalui ir studentams bei visuomenei aktualios tematikos – kelių ir geležinkelių infrastruktūros vystymas, gerinimas, autonominio transporto plėtra bei skaitmeninimas.

Viešnagės metu Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras bei ministerijos Kelių ir oro transporto politikos grupės vadovas Vladislavas Kondratovičius aplankė Aplinkos inžinerijos fakulteto Kelių katedros mokomąją laboratoriją ir Kelių tyrimo instituto akredituotą Automobilių kelių mokslo laboratoriją.

APDOVANOJI GERIAUSI VILNIUS TECH DĖSTYTOJAI

Birželio 22 d. vyko Akademinės paramos centro organizuoti šventiniai geriausių universiteto dėstytojų apdovanojimai. Išskirtinio dizaino ženkleliai „Aš dėstau VILNIUS TECH“ ir sertifikatai įteikti dėšimčiai dėstytojų už jų veiklas, susijusias su dėstymu, metodų bei edukacinių technologijų išmanymu ir santykio kūrimu su studentais ir (ar) moksleiviais.

Devynias nominacijas pasiūlė trys Akademinės paramos centro grupės (Edukacinių kompetencijų, Elektroninių studijų ir Karjeros ir psichologinio konsultavimo), vieną – Stojančiųjų priėmimo bei informavimo centras.

Laimėtojai atrinkti remiantis trimis kriterijais: kolegų dėstytojų siūlymais elektroninio balsavimo forma, studentų atsiliepimais ir komisijos nuomone. Tokie apdovanojimai universitete buvo teikiami pirmą kartą. Akademinės paramos centras ketina kasmet pagerbti dešimt geriausių dėstytojų, tad apdovanojimai bus tęstiniai.

Nugalėtojais tapo Vita Marytė Janušauskienė (VVF), Ramunė Albrektienė (FMF), Juliana Smirnova (VVF), Pavel Stefanovič (FMF), Dovilė Kurpytė (EF), Sonata Vdovinskienė (FMF), Andžela Šešok (MF), Vaida Šerevičienė (AIF), Arnoldas Šneideris (SF), Simona Ramanauskaitė (FMF).

Sveikiname nugalėtojus!

VILNIUS TECH VYKO DIPLOMŲ ĮTEIKIMO CEREMONIJOS

Birželio pabaigoje VILNIUS TECH net tris dienas vyko diplomų teikimo ceremonijos. Diplomus visų fakultetų absolventai gavo birželio 20–23 dienomis VILNIUS TECH *Aula Magna* salėje.

Diplomų teikimo ceremonijose dalyvavo ir absolventus sveikino universiteto vadovybė, žymūs politikai bei kiti garbūs svečiai. Tarp jų LR aplinkos ministras Simonas Gentvilas, LR ekonomikos ir inovacijų ministrė Aušrinė Armonaitė, LR susisiekimo ministras Marius Skuodis ir viceministrė Agnė Vaiciukevičiūtė, Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius.

Taip pat dalyvavo Lietuvos statybininkų asociacijos prezidentas Dalius Gedvilas, Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas Vidmantas Janulevičius, AB „Kauno tiltai“ generalinis direktorius ir Tarybos pirmininkas Aldas Rusevičius, „TELTONIKA IoT Group“ vadovas Arvydas Paukštys.

EUROPOS UNIVERSITETŲ ALJANSŲ SUSITIKIMAS VERSALYJE

Birželio 30 d. VILNIUS TECH rektorius Romualdas Kliukas dalyvavo Europos universitetų aljansų konferencijoje Versalyje. Konferencija vainikavo Prancūzijos pirmininkavimo Europos Taryboje renginių ciklą. Būtent šio prezidento 2017 m. pristatyta konkurencingų ir pažangių Europos universitetų aljansų kūrimo vizija sėkmingai realizuojama Europos Komisijos nuo 2019 m.

Renginyje dalyvavo 279 universitetų, sudarančių 41 Europos universitetų aljansą, atstovai. ATHENA Pažangių technologijų aukštojo mokslo tinklo aljansui (angl. *Advanced Technology Higher Education Network Alliance*) atstovavo du partnerių universitetai – VILNIUS TECH ir Orleano universitetas (Prancūzija).

Diskusijų metu buvo aptarti aljansų pasiekimai ir iššūkiai, jų vaidmuo transformuojant Europos aukštojo mokslo erdvę ir stiprinant Europos lyderystę globalioje arenoje. Atskiras dėmesys diskusijų metu buvo skitas studentų įsitraukimui ir kuriamiems inovatyviems aukštojo mokslo sprendimams, taip pat bendradarbiavimui su vietos ir regiono ekosistemomis.

LIEPA–RUGPJŪTIS

ĮMONĖS SKIRS PER 100 TŪKST. EURŲ BŪSIMŲ ENERGETIKŲ STIPENDIJOMS

Investuodamos į paklausiausias ateities specialybes, energetikos įmonių grupei „EPSO-G“ priklausančios bendrovės „Amber Grid“, „Litgrid“ ir „Tetas“ pasirašė bendradarbiavimo susitarimą su Lietuvos universitetais ir kolegijomis bei skyrė daugiau kaip 100 tūkst. eurų inžinerinės pakraipos studentų stipendijoms. Šiuo žingsniu siekiama spręsti Lietuvos energetikos sektoriaus transformacijai reikalingų specialistų pritraukimo klausimą. Įmonės skaičiuoja, kad iki 2030 metų energetikos inžinerijos specialistų poreikis išaugs daugiau nei tris kartus.

Liepos 12 d. keturios įmonės pasirašė bendradarbiavimo susitarimą su Lietuvos aukštosiomis mokyklomis, tarp jų ir VILNIUS TECH. Šiame renginyje VILNIUS TECH atstovavo Elektros inžinerijos katedros vedėja prof. dr. Sonata Tolvaišienė.

Susitarimas apima įmonių skirtą 103 tūkst. paramą švietimo įstaigoms, teikiant ilgalaikes stipendijas inžinerijos specialybių studentams, dalijimąsi gerąja patirtimi ir kitas priemones, skatinančias didesnę studentų įsitraukimą į įmonių veiklas. Pagal susitarimą inžinerinių studijų studentai trejus metus gaus mėnesines 200 eurų dydžio stipendijas.

PIRMAKURSAI GALĖS PRETENDUOTI Į „IGNITIS GRUPĖS“ ĮSTEIGTĄ 3 000 EURŲ STIPENDIJĄ

„Ignitis grupė“ planuoja skirti iki 150 tūkst. eurų finansinę paramą valstybiniais universitetams ir kolegijoms, vykdančioms elektros ir (arba) energijos inžinerijos studijų programas. Žinia apie tai ypač svarbi abiturientams, kurie ketina rinktis energetikos sektoriui strategiškai svarbias studijų kryptis, nes finansinę paramą gavusios aukštosios mokyklos ją skirs minėtų studijų kryptių nuolatinių studijų pirmakursių stipendijoms. Stipendija bus skiriama dešimties mėnesių laikotarpiui, o bendra suma vienam pirmakursiui sieks iki 3 000 eurų.

„Ignitis grupė“ siekia skatinti Grupės strateginėms verslo kryptims svarbių studijų kryptių – elektros inžinerijos ir energijos inžinerijos – patrauklumą ir populiarumą.

VILNIUS TECH AGAI VIEŠĖJO LR SUSISIEKIMO MINISTERAS

Rugpjūčio 9 d. VILNIUS TECH Antano Gustaičio aviacijos instituto (AGAI) aerodrome, esančiame Kyviškių miestelyje, lankėsi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras Marius Skuodis.

Susitikimo metu AGAI bendruomenės nariai pristatė Aviacijos instituto veiklą, studijų programas stojantiesiems, jų perspektyvas ir instituto ateities planus. Susisiekimo ministras M. Skuodis ne tik apžiūrėjo AGAI Aeronautikos laboratorijose gaminamus bepiločius orlaivius, bet ir susipažino su jų inovatyviomis sistemomis, palydovinių sistemų tyrimų grupės veiklomis.

Kyviškių aerodrome pastatytas naujasis orlaivių techninės priežiūros anгарas taip pat neliko nepastebėtas – ministras susipažino su atnaujinta infrastruktūra, AGAI turimais lėktuvais ir sraigta-panariais. Viešnagės metu buvo pristatyti ir nauji pakilimo tako naktiniai žibintai, leisiantys tūpti ir kilti orlaiviams AGAI aerodrome tamsiuoju paros metu.

ENERGETIKOS INŽINERIJA – ATEITIES PROFESIJA

Lietuvoje įsibėgėjo energetikos sektoriaus transformacija – įgyvendinami ambicingi projektai, kurie remiasi inovacijomis ir pažangiomis technologijomis. Sparčiai auga šios srities specialistų, turinčių reikiamų žinių ir įgūdžių, poreikis. Jau šiandien Lietuvos energetikos įmonės susiduria su gabių specialistų trūkumu. Skačiuojama, kad iki 2030 metų energetikos inžinerijos specialistų poreikis išaugs daugiau nei tris kartus. Siekdamas pritraukti energetikos sektoriaus transformacijai reikalingus specialistus, energetikos įmonės skiria stipendijas ir prisideda prie ateičiai svarbių specialistų paruošimo.

Kalbėjosi: Liudvikas Vilimas

Nuotraukos: Simo Bernoto

„Amber Grid“ – dideliu slėgiu didelį energijos kiekį Lietuvos ir aplinkinių šalių klientams transportuojanti energetikos įmonė. Su jos vadovu, Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) alumnu Nemunu Bikniumi, kalbamės apie stipendijas, studijas, energetiką ir paklausią inžinieriaus profesiją.

„AMBER GRID“, KAIP IR KITOS LIETUVOS ENERGETIKOS ĮMONĖS, SKIRIA STIPENDIJAS BŪSIMIEMS STUDENTAMS, SIEKIAMOS PRITRAUKTI KUO DAUGIAU TALENTŲ Į ENERGETIKOS SRITĮ. KAIP SUDOMINTI JAUNIMĄ ENERGETIKA?

Natūralu, kad vystantis valstybės ekonomikai, didėja ir konkurencija dėl specialistų. Visose srityse. Konkuruojame su įvairiais sektoriais – nuo finansų iki inžinerijos. Ir ne tik Lietuvoje. Siekiame pritraukti geriausiuosius, kurie būtų motyvuoti dirbti šį darbą. Mūsų tikslas – sudominti jaunus žmones šia veikla, kuri yra prasminga ir sukuria didelę vertę mūsų valstybei ir jos gyventojams. Tad darbas energetikos srityje, o tai žinau iš asmeninės patirties, suteikia gerą jausmą, kad savo žiniomis ir kasdieniu darbu prisidedi prie energetikos sektoriaus pokyčio. Lietuvai puikiai sekasi diegti inovacijas ir užtikrinti tvarios energetikos plėtrą, tačiau norint nemažinti tempo, reikia gerai išsilavinusių specialistų, kurie prisidėtų prie pokyčių ir augtų kartu su besikeičiančiu sektoriumi. Ieškome energetikos novatorių ir išradėjų, kurie prisidės prie visiškai naujų, unikalių technologinių sprendimų.

Skyrę stipendijas, siekiame pritraukti specialistų į VILNIUS TECH, palengvinti jaunų žmonių kelią, siekiant savo svajonių, ir užtikrinti, kad jie turėtų geresnių galimybių mokytis, o vėliau ateitų dirbti į energetiką.

KOKIOS KARJEROS PERSPEKTYVOS ENERGETIKOS SRITYJE?

Inžinerija jau yra ir ateityje bus labai perspektyvi ir gerai apmokama specialybė. Tik čia reikia atitinkamų gabumų ir daug noro. Matome, kokia situacija su šiųmečiais matematikos egzamino rezultatais. Norint tapti inžinieriumi, reikia mokėti skaičiuoti. Bet pasirinkus šį kelią, atsiveria didelės galimybės. Inžinieriai uždirba daugiau nei šalies vidurkis – atlyginimai prasideda nuo 1 200 Eur į rankas, o patyrę specialistai uždirba 2 000 ar 2 500 Eur, sudėtingiausius uždavinius sprendžiantys ir vadovaujantys kolegoms uždirba ir gerokai daugiau.

Atlygis priklauso nuo to, kokią atsakomybę prisiima ir kokią vertę sukuria žmogus, kokie jo gebėjimai. Taip pat ir nuo to, kiek jaunas žmogus yra motyvuotas mokytis ne tik universitete, bet ir darbo vietoje, nes sektorius labai greitai kinta.

Energetikos sritys kuo toliau, tuo labiau tarpusavyje siejasi, infrastruktūros tampa integruotos. Tiek kalbant apie inžineriją, tiek apie rinką. Tad reikia įvairių žinių. 4–6 metai universitete yra tas laikas, kurio negalima iššvaistyti, tai yra laikas, kuris padės pagrindus ateičiai. Būtina plėsti akiratį, domėtis sritimi, kurią studijuojate, nuolat skaityti kuo daugiau šaltinių. Svarbu turėti sąrašą pažangiausių ekspertų (Greg Molnar, Allesandro Blasi, Martynas Nagevičius, Erik Rakhou), įmonių (IAE – tarptautinė energetikos agentūra, „British Petroleum“, jie turi puikių ataskaitų, ENTSOG – dujų perdavimo operatorių žemėlapiai labai išsamūs, na, ir, žinoma, „Amber Grid“), kuriuos siūlyčiau sekti socialiniuose tinkluose, pavyzdžiui „Linked In“.

Skyrę stipendijas,
siekiamo pritraukti
specialistų į
VILNIUS TECH,
palengvinti
jaunų žmonių
kelią, siekiant
savo svajonių, ir
užtikrinti, kad jie
turėtų geresnių
galimybių mokytis,
o vėliau ateitų
dirbti į energetiką.

ar kitoje medijoje, kad iš pirmų lūpų būtų galima sužinoti naujausias srities tendencijas. Inžinierius turėtų sugebėti ne tik susiskaiciuoti medžiagų atsparumą ar išmanyti teorinę mechaniką, bet mąstyti plačiai, suprasti, kokią vertę sukuria inžineriniai sprendimai, kaip formuojasi energijos kainos, kaip įgyvendinami projektai, kaip jie finansuojami. Todėl visapusiškos žinios yra būtinos, kad galėtum kurti pažangius sprendimus. Tai plati sritis, tad ir galimybės labai plačios.

**JŪS STUDIJAVOTE VILNIAUS GEDIMINO
TECHNIKOS UNIVERSITETE. GAL GALĖTUMĖTE
PLAČIAU PAPASAKOTI APIE STUDIJŲ METUS?
KOKIAS SVARBIAUSIAS PAMOKAS IŠMOKOTE
UNIVERSITETE?**

Dar mokykloje išsikėliau tikslą tapti inžinieriumi. Būtent energetikos srities. Norėjau projektuoti, nes buvo įdomu, kaip viskas veikia. Pasirinkau šildymo, vėdinimo ir dujų tiekimo kryptį. Galvojau,

kad apsiribosiu bakalauro studijomis, bet, kaip sakoma, apetitas auga bevalgant. Tad vėliau įsto-
jau į energetikos planavimo magistrantūrą. Šis
žingsnis pasiteisino, nes magistrantūra, stažuotė
Olborge, Danijoje, stipriai praplėtė akiratį. Augti
motyvavo tuometis Aplinkos inžinerijos fakulteto
dekanas Vytautas Martinaitis, įkvepiantys dė-
stytojai. Asmenybės augimui, esu įsitikinęs, didelę
įtaką padaro žmonės, iš kurių mokaisi, imi pavyz-
dį. Jie padeda suformuoti ne tik gyvenimo, bet ir
profesinį kelią. Pirmieji studijų metai suteikia pa-
grindus – bazinės inžinerijos žinios yra būtinos, o
paskutiniuose kursuose jau ugdomas specialistas.
Neneigsiu, iš pradžių buvo sunku, bet vėliau visas
pamokas išmokau. Juk inžinerijoje negali daryti
klaidų, tad išmoksti rimtai ir atsakingai žiūrėti į tai,
ką darai. Pasikeičia pats požiūris į darbą.

Tai, ko pasieksi studijuodamas, priklauso ir nuo
draugų, komandos. Kaip dar pirmame kurse fizikos
dėstytojas Bogdanovičius sakė – mokyklos draugų
nepasirinksi, nes visus sumeta į vieną katilą, o uni-
versitete jus vienija pasirinkimas studijuoti, su uni-
versiteto draugais turėsite kur kas daugiau bend-
ro. Tad labai svarbu žmonės, su kuriais kartu augi.
Man pasisekė, nes turėjau puikius kurso draugus.
Beje, jie šiuo metu taip pat prisideda prie didelių
darbų energetikos srityje. Kartu ne tik mokėmės ir
leidome laisvalaikį, daug naudos davė natūrali tar-
pusavio konkurencija ir pagalba. Mokslas universi-
tete susijęs ne tik su žiniomis ir vertybėmis, kurias
gauni iš dėstytojų, bet ir su vertybėmis, kurias kar-
tu su kurso draugais susikuri ir puoselėjai.

ŠIANDIEN VIS GARSIAU KALBAMA APIE ŽALIAJĄ ENERGETIKĄ, TAIP PAT ŽALIASIAS DUJAS – BIOMETANĄ, VANDENILĮ. KOKIOS ŽALIOSIOS ENERGETIKOS PERSPEKTYVOS IR KOKIE DIDŽIAUSI ŠIANDIENOS IŠŠŪKIAI ENERGETIKOS SRITYJE?

Vertinant šių dienų situaciją, Rusijos agresiją ir su-
keltą karą, mes, Europa, privalome panaikinti bet
kokius energetinius saitus su Rytais. Energija turi
neteršti, būti patikima, įperkama ir pagaminta vie-
toje – toks energetikos transformacijos uždavinys
mums. Dalis sprendimų bus trumpalaikiai, dar pa-
remti iškastiniu kuru, kiti – ilgalaikiai.

Keli faktai – dujų sektorius jau visiškai nepriklau-
somas nuo mus terorizavusio tiekėjo, esame pa-
saulinės dujų rinkos dalis, didelės ir kokybiškos

investicijos jau neša naudą Lietuvai ir regionui.
Akivaizdi pažanga elektros energetikoje, tačiau
negalime sustoti, turime užbaigti sinchronizaci-
ją su Europa, didinti vietinės energijos gamybą.
Įvėjo, saulės energetiką jau investuojama šimtai
milijonų eurų ir tai truks dar ne vienus metus.
Mums svarbi biometano gamyba, taip sumažinsi-
me iškastinio kuro naudojimą. Intensyviai dirbame,
kad biometanas atsirastų mūsų sistemoje ir būtų
naudojamas transporto bei kitose srityse. Žvel-
giant dar toliau – energijos iš atsinaujinančių šal-
tinių perteklius gali būti paverčiamas vandeniliu,
šių technologijų įdiegimas pakeis taisykles. Van-
denilio infrastruktūra padės subalansuoti ir darys
patikimesnę žaliąją energetiką. Šią sistemą mes,
inžinieriai, turime sukurti ir prižiūrėti. Būtent tie
žmonės, kurie šiandien pradeda studijas universi-
tete, kurs šią sistemą ir užtikrins, kad ji veiktų. Yra
daug iššūkių, bet, tikiu, kad mes juos įveiksime.
Žalioji transformacija yra ateitis. Ji jau yra prasidė-
jusi. O rezultatas – energetinė nepriklausomybė.

KOKIĄ ĮTAKĄ AUKŠTOS KVALIFIKACIJOS INŽINIERIAI TURI SĖKMINGAI ENERGETIKOS ĮMONĖS VEIKLAI?

Energetikos sektorius per pastaruosius dvide-
šimt metų stipriai transformavosi ir mes esame
pasiekę gerų rezultatų visose energetikos srity-
se. „Amber Grid“ yra įgyvendinęs daug projektų,
dėl kurių nebeturime problemų dėl tiekimo sau-
gumo bei infrastruktūros patikimumo. Sparčiai
skaitmenizuojamės ir diegiame inovacijas, tai itin
svarbu, kad įmonė judėtų pirmyn. Dronai, 3D ske-
navimas, diagnostiniai robotai vamzdynuose, duo-
menų analitika – visa tai jau mūsų kasdienybė. Ir
toliau kryptingai investuojame į infrastruktūros
valdymą. Kodėl? Nes suprojektavus ir pastačius
svarbu tinkamai ir efektyviai valdyti infrastruk-
tūrą. Pavyzdžiui, reguliuoti dujų srautus nuotoliu
valdomais čiaupais, patikimai matyti sistemos bū-
klę per mūsų SCADA sistemą. Čia mūsų valdymo
centras atlieka didelį ir svarbų darbą. Ir be abejo,
šiuose procesuose dalyvauja inžinieriai, žmonės,
kurie sugeba analizuoti situaciją, priimti spren-
dimus. Faktas, kad ekspertu tampama per maž-
daug 10 000 valandų nuoseklaus mokymosi, tad
pats laikas pradėti. Energetikų visada reikės, nes
energijos visada reikės. Mes, žmonija, nebegali-
me gyventi kitaip. Juk tikrai negrįšime į laikus, kai
žmonės keliaudavo arklių traukiamais vežimais, o
maistą gamindavo tik ant laužų. ■

Erasmus+

Kolega,

Kviečiame Tave pajusti tarptautiškumo dvasią ir teikti paraiškas Erasmus+ dėstymo bei mokymosi vizitams!

Neįkainojama patirtis, kuri:

- Užmegs naujus santykius su užsienio institucijomis;
- Suteiks naujų profesinių įgūdžių;
- Sukurs tarptautinius projektus, garsinančius universiteto vardą.

Dėstymo vizitai

Mokymosi vizitai

Paraiškas kviečiame teikti 2022 m. rugsėjo 1–spalio 2 dienomis.

vilniustech.lt/tarptautiskumas

Erasmus+ atviras visiems!

Susisiekiame
Rasita Martišė
Tarptautinių ryšių koordinatorė
Tel.: (8 5) 251 2399; 9399; rasita.martise@vilniustech.lt

STUDENTŲ MOBILUMAS: UNIKALI PATIRTIS, KURIOS TIESIOG NEGALIMA PRALEISTI

Parengė: Eglė Kirliauskaitė

Nuotraukos: Pavel Teterevkov ir Simo Bernoto

Tarptautiškumas – viena iš Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) stiprybių. Bendradarbiaujame su užsienio universitetais, esame Europos universitetų aljanso ATHENA partneriai, dalyvaujame „Erasmus+“ strateginių partnerysčių, gebėjimų stiprinimo, žinių aljansų ir akademinio mobilumo projektuose. Tai mūsų studentams ir darbuotojams atveria plačias galimybes pasisemti tarptautinės patirties, įgyti naujų žinių ir kompetencijų partnerinėse institucijose, įmonėse užsienyje. „Erasmus+“, šiemet švenčianti 35-ąjį gimtadienį, yra pagrindinė programa, suteikianti mobilumo galimybių. Tai pati sėkmingiausia ir ilgiausiai gyvuojanti Europos Komisijos inicijuota programa, kuri nuolat tobulinama. Žaliosios kelionės, virtualus, mišrus studijų mobilumas, didelis dėmesys įtraukčiai – tai tik dalis naujovių, kurias siūlo ši programa.

Apie tai, kodėl tarptautinė patirtis yra itin svarbi ir įdomi, kokias mobilumo programų galimybes turi kiekvienas universiteto studentas, kalbamės su VILNIUS TECH „Erasmus+“ programos institucine koordinatorė Erika Daniene.

PRADĖKIME NUO TO, KUO JAUNAM ŽMOGIU TARPTAUTINĖS STUDIJŲ PATIRTYS GALI BŪTI NAUDINGOS? KAIP TAI GALI ATSILIEPTI JO ATEITIES KARJERAI, GAL NET GYVENIMUI?

Kai išgirstu: „O kam reikalinga tarptautinė patirtis studentui?“, pagalvoju, negi rimtai klausia? Atrodo, savaime aišku – gyvename globaliame pasaulyje, viskas susipynę, susiję, nuolat kinta. Vien Vilniuje kiek tarptautinių kompanijų! Šiais laikais nepakanka gerai išmanyti tik savo profesinę sritį, iš kiekvieno darbuotojo tikimasi, kad jis bus visavertis komandos dalyvis, gebės greitai adaptuotis prie sparčiai besikeičiančios aplinkos ar tam tikros situacijos, kad bus tolerantiškas kitai kultūrai, kitam požiūriui, gebės diskutuoti, mokės ne viena kalbą. Be to, jei darbdavys darbuotoją renkasi iš kelių kandidatų, neabejotinai konkurencinį pranašumą turės tas kandidatas, kuris turi tarptautinės patirties. Tarptautinė patirtis – tai visapusiškai profesinei karjerai pasiruošęs specialistas.

Studijų mobilumas yra ne tik studijos pasirinktame universitete kažkur pasaulyje (studijuoja juk ir čia), tai, visų pirma, žmogaus, kaip asmenybės, augimas. Kiek mes girdime mobilumo programų dalyvių istorijų, ko jie patys iš savęs nesitikėjo, net negalvojo, kad tiek sugeba. Atmintyje įstrigo vieno studento pasakymas: „Išvažiavau būdamas vaikas, grįžau – suaugęs.“ Be to, kada gi daugiau turime tiek laisvės bandyti, ieškoti, nei studijų metu? Juk

paskui „apaugam“ darbais, šeima, vaikais ir atsi-randa vis daugiau ir daugiau „inkarų“.

Dalyvavimas „Erasmus+“ studijų ir (ar) praktikos mobilumo programose yra geriausia galimybė nuolat augti.

KOKIAS MOBILUMO UŽSIENYJE GALIMYBES SIŪLO VILNIUS TECH?

Tarptautiniai partneriai, jų skaičius, bendradarbia-vimo tęstinumas yra kiekvieno universiteto ko-kybės ženklas. VILNIUS TECH visų studijų pakopų studentai gali dalyvauti tarptautinėse studentų mobilumo programose. Partnerysčių geografija labai plati, o universitetai – nuo labai aukštų po-zicijų QS reitinguose iki tų, kurie sparčiai auga ir mokosi iš tokių, kaip VILNIUS TECH. „Erasmus+“ programos partnerių turime Azijoje (Pietų Korėja, Japonija, Tailandas, Taivanas, Malaizija, Vietna-mas, Indonezija), Pietų Amerikoje (Brazilija, Čilė, Peru, Urugvajus), Šiaurės Amerikoje (JAV, Kanada), Afrikoje (PAR, Marokas), Artimuosiuose Rytuo-se (Izraelis, Jordanija) ir, žinoma, visoje Europoje. „Erasmus+“ programa yra pagrindinis įrankis, su-teikiantis galimybę mūsų studentams įgyti tarp-tautinės patirties, dalyvaujant studijų mainuose ar praktikoje užsienio įmonėje. Reikia paminėti, kad studentai gali vykti į kitos šalies universitetą ir dvišalių susitarimų tarp aukštųjų mokyklų pa-grindu.

Šiuo metu turime daugiau kaip 365 „Erasmus+“ tarpinstitucines sutartis su universitetais ES. Kiekvieno fakulteto, kiekvienos specialybės studentas tikrai ras iš ko rinktis, svarbu tik pasidomėti, kalbėtis su fakulteto „Erasmus+“ koordinatoriumi ar su Užsienio ryšių direkcijos atsakingais darbuotojais. Ir netikėti mitais. Taip, girdime daug nežinia iš kur atsiradusių mitų. Garsiausiai jais dalijasi tie, kurie patys niekada nebuvo išvykę pagal mainų programas. Mitai, baimės susiję su akademinė mobilumo puse – neįskaitys kreditų, turėsiu daug skolų, negalėsiu skolų perlaikyti, perlaikymas kainuos, prarasiu stipendiją ir pan. Pavyzdžiui, jei studentai iš studijų užsienyje grįžta su akademinėmis skolomis (kurių gali lygiai taip pat turėti ir bestudijuodami čia), jie per ateinančius akademinius metus turi studijuoti trūkstamus dalykus, išlaikyti egzaminus (arba tik išlaikyti egzaminą) ir visa tai nemokamai. Nesiplečiant, viskam yra numatyti sprendimai, siekiant viską spręsti studento naudai, laikantis universitete galiojančių tvarkų ir taisyklių.

„Erasmus+“ programos teikiamos galimybės: studijų mobilumas; praktikos mobilumas (gali būti ir profesinė, ir savanoriška); trumpalaikis mišrus mobilumas (kai dalis veiklų vyksta nuotoliu, dalis gyvai [5–30 dienų], virtualusis mobilumas.

AR TIKRAI VISI UNIVERSITETO STUDENTAI GALI PASINAUDOTI MOBILUMO PROGRAMA?

2021 m. prasidėjo naujas „Erasmus+“ etapas, kurio vienas iš pagrindinių prioritetų yra „Erasmus+“ visiems! Taip ir yra: visi studentai, kurie neturi akademinė skolų, nėra skolingi universitetui įmokų už studijas, kurių akademinio pažangumo rodiklis ne mažesnis nei 7, gali dalyvauti mobilumo programose. Atrankos metu papildomi balai skiriami už aktyvų dalyvavimą studentų veiklose, pvz., mentoravimas užsienio studentams, dalyvavimas Studentų atstovybės, ESN veikloje.

PRIŠ VYKSTANT STUDIJUOTI SVETUR, TURBŪT DAUGELIUI STUDENTŲ KYLA KLAUSIMAS, AR UŽTEKS PINIGŲ, KUR TEKS GYVENTI IR T. T. KOKIOS STIPENDIJOS GALI TIKĖTIS VYKSTANTIEJI PAGAL MOBILUMO PROGRAMAS? GALBŪT YRA KAŽKOKIA PAGALBA SUSIRANDANT BŪSTĄ IR PAN.?

Skiriamos stipendijos dydis mėnesiui yra nustatytas Europos Komisijos ir jis priklauso nuo šalies, į

Kiek mes girdime mobilumo programų dalyvių istorijų, ko jie patys iš savęs nesitikėjo, net negalvojo, kad tiek sugeba. Atmintyje įstrigo vieno studento pasakymas: „Išvažiavau būdamas vaikas, grįžau – suaugęs.“

kurią vykstama: studijų stipendija – nuo 420 iki 520 eurų, praktikos stipendija – nuo 630 iki 700 eurų, stipendija vykstant į ne ES šalį – 700 eurų ir papildomai apmokama kelionė, priklausomai nuo atstumo.

Svarbu pažymėti, kad jau minėtu naujuoju „Erasmus+“ laikotarpiu skiriama papildoma 250 eurų stipendija per mėnesį mažiau galimybių turintiems studentams (našlaičiai, vieniši tėvai, auginantys mažamečius vaikus, turintys gyvenimo kokybei įtaką darančių sveikatos problemų (diabetas, reikalinga nuolatinė psichologo pagalba, lydintis asmuo ir kt.)). Taip pat studentai gauna individualią paramą kelionei 50 eurų, jei jų kelionė žalinga.

Būsto klausimas išties aktualus studentams. Studentai kreipiasi į priimančiąjį universitetą ir jis suteikia informaciją būsto klausimais. Daugelis turi studentų bendrabučius, tačiau jų, kaip ir pas mus, visiems neužtenka. Visgi studentai randa sprendimus – su kitais pagal „Erasmus+“ programą atvykusiais studentais nuomojasi butą,

Tas, kas kartą dalyvavo mobilumo programoje, nori dar. Nesibaigus vienai programai, jau klausia, ar

„ galės dar prasitęsti „ semestru. Žinoma, yra tam tikros taisyklės, reikia laikytis studijų plano, bet viskas įmanoma.

o grupėse socialiniuose tinkluose gauna patarimų iš vietinių. „Erasmus+“ bendruomenė labai didelė, geranoriška ir vieni kitiems padeda.

Sakantiems, kad stipendija per maža, galiu tik patarti pasižiūrėti iš kitos pusės: juk ir čia studijuojant reikia už daug ką mokėti ir dar daugeliui negaunant jokios stipendijos. Žinome, kad studentams padeda tėvai, tad, manau, ta parama nedingtų ir išvykus į užsienį. O galimybes reikia išnaudoti visas!

TRUPUTĖLĮ STATISTIKOS: SU KIEK UNIVERSITETŲ AR ŠALIŲ BENDRADARBIAUJAME? KIEK VILNIUS TECH STUDENTŲ PER METUS IŠVYKSTA PAGAL MOBILUMO PROGRAMAS? KOKIŲ FAKULTETŲ STUDENTAI AKTYVIAUSI? KOKIOS ŠALYS POPULIARIAUSIOS TARP STUDENTŲ?

VILNIUS TECH bendradarbiauja su 460 universitetų („Erasmus+“ ir dvišalio bendradarbiavimo sutartys) 60-yje šalių. Kalbant tik apie „Erasmus+“ programą, atsisakėme neveikiančių partnerysčių, vertiname abipusį bendradarbiavimą, kai mobilumo programose dalyvauja ir studentai, ir darbuotojai, o mainai vyksta abiem kryptimis.

Pandemija pakoregavo paskutinių dvejų metų skaičius, dabar sunku pasiekti buvusį mobilumo aktyvumą. Iki pandemijos per mobilumo programas išvykdavo vidutiniškai apie 400 studentų, pastarųjų dvejų metų vidurkis krito maždaug perpus. Taigi, reikia žadinti studentus iš ramaus buvimo namuose. To nepasakytume apie dėstytojus – tik atšaukus pandemijos apribojimus, dėstytojai suskubo pas kolegas ar skaityti paskaitų, ar pasimokyti vieni iš kitų.

Planuojame, kad išvyks apie 500 VILNIUS TECH studentų studijoms ir praktikai kartu sudėjus, tačiau net iki pandemijos studentai neišnaudodavo visų „Erasmus+“ programos teikiamų galimybių. Studentas per vieną studijų pakopą iš viso turi 12 „Erasmus+“ mėnesių (sumuojasi studijų, praktikos, mišrių programų gyvo dalyvavimo laikas). Kaip sakoma, jei duoda, tai imk.

Aktyviausi yra Kūrybinių industrijų, Architektūros, Mechanikos fakultetų, Antano Gustaičio aviacijos instituto studentai. Architektūros fakulteto studentai taip pat labai aktyviai dalyvauja „Erasmus+“ praktikos mainuose. Iš ES šalių populiariausios kryptys yra Portugalija, Ispanija, Italija, Vokietija, Čekija, o už ES ribų jau keletą metų didžiausias konkursas į Pietų Korėjos universitetus.

SU KOKIOMIS PATIRTIMIS DAŽNIAUSIAI GRĮŽTA MŪSŲ STUDENTAI?

Pirmiausia, ką girdime, tai apgailėstavimus, kad anksčiau nevažiavo, kad nežinojo apie absolvento praktiką. Patirtys įvairiausios – ir geros, ir ne tokios malonios. Studentai grįžta brandesni, labiau žinantys, kokį darbą norėtų dirbti, rekomenduoja jiems labai patikusius dėstytojus pakviesti į VILNIUS TECH. Turime ir tokių pavyzdžių, kai, baigęs bakalauro studijas, tik dėl „Erasmus+“ mainų galimybės studentas stojo į magistrantūrą, kad vėl turėtų 12 „Erasmus+“ mėnesių. Kai kurie iš užsienio grįžta gavę darbo pasiūlymus. Na, ir ne paslaptis, kad per „Erasmus+“ programos gyvavimo laiką susikūrė daugybė šeimų ir gimė daugiau kaip milijonas vadinamųjų „Erasmus“ kūdikių. Tas, kas kartą dalyvavo mobilumo programoje, nori dar. Nesibaigus vienai programai, jau klausia, ar galės dar prasitęsti semestru. Žinoma, yra tam tikros taisyklės, reikia laikytis studijų plano, bet viskas įmanoma. Mano patarimas – tikrinkite

VILNIUS TECH studento pašto dėžutę, sekite informaciją socialiniuose tinkluose, kalbėkitės su iš užsienio grįžusiais kursiokais ir neteks gailėtis.

Prisimenu, viena Verslo vadybos fakulteto doktorantė į Tailandą išvyko su dviem mažamečiais vaikais (vienam buvo vos daugiau nei metai), vyrų ir anyta. Žodžiu, viskas įmanoma, o visos kliūtys yra tik mūsų galvoje.

PABAIGAI, GALBŪT GALĖTUMĖTE STUDENTAMS PRIMINTI PAGRINDINES DATAS, KADA JAU REIKIA TEIKTI PARAIŠKAS?

Paraiškų teikimas vyksta du kartus per mokslo metus – rugsėjo ir vasario mėnesiais. Studentai gali nurodyti tris institucijas, į kurias norėtų vykti. Kartais tenka keisti pirminį pasirinkimą dėl priimančios institucijos siūlomų dalykų tam tikrą semestrą, nes studijų planas ir kreditų skaičius turi atitikti VILNIUS TECH taikomus reikalavimus. Tuomet atranka į ES aukštąsias mokyklas vyksta

fakultetuose, o atranka į institucijas už ES ribų vyksta universiteto mastu. Informacija apie „Erasmus+“ programos galimybes dalijamės visomis įmanomomis priemonėmis – sekite VILNIUS TECH „Erasmus+“ *Facebooke* ir *Instagrame*, *mano.vilniustech*, *Vilniustech* puslapiuose, dalyvaukite renginiuose, seminaruose, gyvose ir nuotolinėse konsultacijose, rašykite „Erasmus+“ vadybininkams rūpimais klausimais outgoing@vilniustech.lt, skambinkite, užeikite (Saulėtekio al. 11, SRC C12).

Verta paminėti, „Erasmus+“ programa palaipsniui skaitmenizuojama – tiek „Erasmus+“ projektų administratoriai, tiek studentai turės pildyti vis mažiau popierinių formų, partnerinės institucijos keisis informacija besinaudodamos tam tikra platforma. Studentų patogumui įvedama Europos studento kortelė, sukurta „Erasmus+“ mobilioji programėlė, kurioje galima rasti pagrindinę informaciją apie dalyvavimo programoje galimybes, sąlygas. Taigi, studentams reikia tik norėti, visu kitu pasirūpinsime. ■

SAPERE AUDE: DRĮSKIME PRADĖTI ŽINOTI

Parengė: Tomas Kačerauskas, Filosofijos ir kultūros studijų katedra
Nuotraukos: iš asmeninio archyvo

Kai manęs paprašė parašyti kelis sakinius apie naujas pradžias, nusprendžiau papasakoti apie asmenines patirtis pradėdant kažką naujo. Tegu tai bus trumpi vektoriai, iškeliantys klausimus. Ar būti išmintingam reiškia vadovautis įgytomis žiniomis? O gal kai ką daugiau – įgyti patirties, kuri verčia vis iš naujo pasiryžti? Ar žinojimas teikia atsakymus? O gal kai ką daugiau – klausimus, atveriančius vis naują žinojimo ribą?

Vasaros sekmadienio rytą atsikelti, kai visi miega, nusiprausti ir atsisėdus prie kompiuterio pradėti rašyti naują tekstą. Prieš tai turi būti pabaigti senieji. Ar tai įmanoma? O kaip atsiplėšti nuo tų, kurie, būdami seniai sumanyti, vis šmėkščioja prieš akis?

Prieš išeinant į armiją, išdrįsti pakviesti į pasimatymą merginą ir rašyti jai laiškus ne tik iš pakraščio, kur būsi išvežtas neklausiamas, bet ir iš minties girios, kur išvažiuosi vėliau. Ar įmanoma rašyti vienas kitam laiškus gyvenant kartu?

Nusivylus inžinerinėmis studijomis, susidėti į kuprinę būtiniausias daiktus, išvažiuoti autostopu į Kuršių Neriją, sulaukti ryto ir eiti kopomis keturias valandas. Ar įmanoma neprieiti sienos?

Po studijų technikos universitete, baimingai skaičiuojant likusias vasaros dienas iki darbo statybose, įstoti į Filosofijos fakultetą kitame universitete, kad neiškiltų vienos veiklos siena. Ar įmanoma suderinti statybų užduotis ir filosofinę mintį?

Prieš naują darbą versle nubraižyti namo projektą, kurio įgyvendinimas pareikalaus dešimties metų. Ar įmanoma visą gyvenimą nepamesti interjerų kūrimo pomėgio?

Prieš darbą universitete išvažiuoti pas būties ganytoją į Juodgirę Vokietijos pietuose pamatyti Europos pakraščius ir vietą, kurią renkasi filosofai vietoj didmiesčių su mokslo centrais. Ar įmanoma, būnant mokslo užkampyje, tapti įdomiu kitų šalių skaitytojams ir klausytojams?

Prieš pradėdant tyrinėti būties problemas, sužinoti, kad tapai tėvu. Ar įmanoma būti geru tėvu pasinėrus į knygas? Ar įmanoma atrasti būtį knygoje, kai ji šalia? Ar įmanoma su vaiku vežimėlyje rašyti miške?

Prieš darbą universitete pabaigti visus verslo reikalus, pasiryžus akademiniam keliui. Ar įmanoma pasijusti laimingam, kai kišenėje švilpauja vėjai? Ar įmanoma sekti garsiu filosofu, bet rasti savo kelią?

Prieš leidžiant pirmą knygą, drauge pirmą romaną, nueiti pas tautos poetą su prašymu ją perskaityti. Ar įmanoma vėliau grįžti prie romanų rašymo, parašius kelias filosofines knygas?

Prieš darbą naujoje kėdėje technikos universitete vėl iškeliauti į Juodgirę ir nutraukti ryšius su ankstesniu darbdaviu. Ar įmanoma vykdyti filosofines veiklas be filosofijos studijų programų?

Prieš steigiant naują mokslo žurnalą, įtikinti rektoratą, kad tai nebus lėšų švaistymas. Ar įmanoma leisti tarptautinį žurnalą, kuris būtų geidžiamas tolimiausių šalių mokslininkų?

Prieš kuriant naujas studijų programas, pasikviesti žmonių, kurie tai išmano geriau už tave. Ar įmanomas naujas fakultetas, į kurį veržtųsi jaunuoliai?

Prieš rašant anglišką knygą, išversti pamatinį veikalą iš vokiečių kalbos. Ar tai įmanoma suderinti su antros dukros priežiūra? Ar įmanoma suderinti įvairias vertimų taktikas? Ar apskritai įmanoma įtikti publikai?

Prieš imantis palėpės rekonstrukcijos, išrausti pusrūsį kitoje vietoje ir įrengti ten patalpas. Ar įmanoma pakilti nuo pusrūsio iki palėpės? Ar įmanoma suvaldyti statybų projektą, kuris reikalauja visko iš karto – gerų meistrų, patyrusio projektuotojo ir banko pasitikėjimo? Ar įmanoma nepamesti mokslinės veiklos, užgriuvus statybų organizaciniams rūpesčiams?

Prieš rašant antrąjį romaną, perskaityti kalnus istorinių knygų įvairiomis kalbomis. Ar įmanoma apžioti visus tuos atsiminimus, autobiografijas ir laiškus, aprašant vieno žmogaus istoriją „tvano“ metu? Ar įmanoma atsispirti medžiagos tvanui?

Kaskart prieš imantis kažko naujo, iškyla riba. Peržengę ją, įveikiame save ir taip pasiruosiame naujai pradžiai. Kita vertus, nuolat turime skaitytis su tuo, kas įmanoma, o kas – ne. Mūsų abejonės ir būgštavimai padeda apgalvoti mūsų žingsnius ir jiems pasiruošti. Pasitelkę savo patirtis, drįskime pradėti žinoti. *Sapere aude.* ■

STUDIJŲ HOROSKOPAS: KOKIE BUS ŠIE MOKSLO METAI?

Kokie bus ateinantys mokslo metai? Kokių naujų pradžių jie atneš? Tikite ar nelabai, kviečiame susipažinti, ką jūsų ženklui žada studijų horoskopas. Subalansuota specialiai studentams!

AVINAS

Visiems šio ženklo studentams naujieji mokslo metai žada būti labai geri ir produktyvūs. Jei sunkiai dirbsite, gausite gerus balus iš visų egzaminų. Apskritai nuoširdžios pastangos atliekant bet kokį

darbą duos geriausių rezultatų.

Svajojantys išvykti pasimokyti užsienyje, tikėtina, būtent dabar gali išpildyti šią svajonę. Taigi, nepraleiskite progos!

Tiesa, gali būti, kad darbui gali trukdyti jūsų aplinka, tad susikaupti mokslams bus sunkiau. Mokykitės ramiose ir tyliose erdvėse, tai padės geriau pasiekti norimų rezultatų. Nors vienas kitas vakarėlis nepakenks, pasistenkite išlaikyti pozityvų požiūrį, sunkiai dirbkite ir susikoncentruokite į mokslus.

JAUTIS

Šiuo laikotarpiu Jaučio ženklo studentai susikoncentruos į savarankišką mokymąsi. Jų noras įgyti naujų žinių ir atsidavimas padės jiems mokytis ir pasiekti savo tikslų.

Be to, Jaučiai sulauks vertingos pagalbos ir patarimų iš dėstytojų, vyresnių kolegų – reikia tik į juos įsiklausyti. Būtent iš jų galite išgirsti reikalingų įžvalgų, kurios padės ne tik geriau mokytis, bet galbūt ir nulems ateities karjeros kelią, kitos pakopos studijų pasirinkimą.

Šiais mokslo metais patartina pašalines veiklas nustumti į antrą planą, nes būtent intelektualinėje ir akademinėje veikloje jus lydės didžiausia sėkmė. Žinoma, tam gali prireikti vienos kitos nemiegotos nakties, bet kaip gi kitaip?

DVYNIAI

Šiais metais Dvynių ženklo studentams gali iškilti svarstymų dėl pasirinktos studijų krypties, specializacijos ir būsimo karjeros kelio. Kad ir ką nuspręsite, žvaigždės jums žada teisingą pasirinkimą.

Nors mokysitės ir labai uoliai, per studijų laikotarpį turite tinkamai pailsėti bei padaryti pertraukų – tai padės pasiekti geresnių rezultatų. Sportas ar pasivaikščiojimas gryname ore bus geriausias būdas pravėdinti nuo mokslų pavargusią galvą.

Nepamirškite, kad sprendimai ir įdirbis, padarytas studijų srityje per ateinantį laikotarpį, bus labai svarbus jūsų tolesnei karjerai ir netgi gyvenimui.

VĖŽYS

Vėžius šie mokslo metai tarsi natūraliai pavėrs rimtesniais ir labiau atsidavusiais savo studijoms. Tai neabejotinai duos geriausių rezultatų. Jums gali tekti paaukoti kai kuriuos malonumus

ir sunkiai dirbti, kad pasisektumėte savo tikslų, bet tai tikrai atneš norimos naudos.

Gali būti, kad ruošdamiesi egzaminams patirsite pernelyg didelį stresą, o tai neigiamai paveiks jūsų studijas. Stenkitės būti ramūs ir kuo mažiau jaudintis, ramybę susigražinti gali padėti kvėpavimo pratimai, meditacija.

Sunkiai dirbkite, tačiau ne savo sveikatos kaina – tai turėtų atsimiti visi vėžiai, kuriems šį laikotarpį gali tekti rūpintis ne tik mokslais, bet ir stiprinti kiek nusilpusį imunitetą.

LIŪTAS

Liūto studijų horoskopas rodo, kad dėl planetų išsidėstymo iki pavasario mokytis gali būti kiek sunkiau, o gauti pažymiai nebūtinai atspindės įdėtą darbą.

Visgi, jei sutelksite dėmesį į studijas, paprašysite bendramokslų, dėstytojų pagalbos, šiuos nepalankius debesis pavyks išsklaidyti. Jei būsite geriau pasiruošę, natūralu, jums ir seksis geriau. Tiesiog artimiausiu metu nepasikliaukite sėkme ir nesimokykite paskutinę minutę, o tai darykite metodiškai.

Studijoms kiek sunkesnis metas baigsis kartu su pavasario saule, kai mokslai ne tik eisis lengviau, bet ir teiks didesnę malonumą.

MERGELĖ

Dėl palankios Jupiterio padėties Mergelėms horoskopas numato progresą studijų srityje. Galbūt pavyks pagerinti studijų rezultatus, geriau įsilieti į universiteto gyvenimą ar padaryti sėkmingą atradimą.

Turite vengti trikdžių, kurie gali užkirsti kelią jūsų sėkmei. Jums reikės valios, kad įveiktumėte blaškymąsi, galėtumėte susikaupti. Reikia mokytis protinai ir vengti pernelyg didelio streso.

Tai bus palankūs metai studentams, norintiems išvykti pasimokyti užsienyje. Apskritai visas šis laikotarpis bus palankus studijuojantiems Mergelės ženkle atstovams.

SVARSTYKLĖS

Prognozuojama, kad Svarstyklių ženkle studentai šiemet lengvai išsiblaškęs ir bus linkę mokslus nustumti į antrą planą. Kils įvairiausių pagundų, tad bus sunku susikaupti ir teisingai susidėlioti prioritetus.

Visgi valios pastangomis bus galima įveikti šias kliūtis. Taip pat padėti gali didesnis dėstytojų dėmesys ir priežiūra, didinanti motyvaciją stengtis. Jei pavyks greitai susiimti, mokslo rezultatai pernelyg nukentėti neturėtų.

Tikėtina, kad iš vyresniųjų studentų, dėstytojų ar šeimos narių netikėtai galite išgirsti informacijos, kuri vienaip ar kitaip paveiks jūsų tolimesnį karjeros kelią.

SKORPIONAS

Skorpionai iš prigimties yra smalsūs, greitai įsisavina informaciją, tad mokslai šio ženkle atstovams visuomet sekasi neblogai. Ne išimtis ir šie metai – studijų horoskopas žada gerų pasiekimų mokslų srityje. Žinoma, tam reikės uoliai dirbti, bet ilgainiui sėkmė bus jūsų pusėje.

Didesnių problemų gali sukelti kūrybinės užduotys, nes šis metas daug palankesnis tikslesiems mokslams ir labai aiškiai suformuluotoms užduotims.

Visgi dėl minėtųjų būdo savybių Skorpionams turėtų pavykti susidoroti su visais studijų kelyje pasitaikysiančiais iššūkiais, o savaitgaliais dar ir linksmai praleisti laiką draugų būryje.

ŠAULYS

Šie metai Šauliams atneš įvairių pokyčių. Jie gali atnešti tiek pakilimų, tiek nuosmukių, tačiau egzaminų rezultatai bus tokie, kokių tikėtasi.

Metų viduryje gali tekti susidurti su tam tikrais sunkumais, galbūt

taps sunkiau sutelkti dėmesį, laiką skirti svarbiausiems dalykams. Visgi jums tereikia išlikti ramiems ir tęsti mokslus su tokiu pat atsidavimu kaip ir anksčiau.

Sukurkite aiškia viziją, kokios ateities karjeros norite ir ką dėl to turite padaryti. Galbūt reikia daugiau dėmesio skirti kažkuriam studijų dalykui, išbandyti studentų mainų programas, o gal praktika jums patrauklioje įmonėje gali atnešti norimą sėkmę?

ŪŽIARAGIS

Ūžiaragiams studentams šiais metais gali tekti įdėti papildomų pastangų, kad pasiektų norimų rezultatų.

Šiais metais jie taip pat gaus visapusišką paramą, kuri motyvuos ir skatins daugiau dirbti ir siekti sėkmės. Viskas pasiteisins, jei būsite pasiryžę gauti tai, ko norite. Jei reikalai nesiseka, niekada nepasiduokite – bandykite dar ir dar kartą. Tuo vadovautis turėtumėte ne tik šį kiek sunkesnį laikotarpį, bet ir apskritai gyvenime. Žvaigždės žada, kad rimtai padirbėjus, jau galėsite lengviau atsipūsti ir antroje mokslo metų pusėje ieškoti tinkamo balanso tarp darbų ir pramogų.

VANDENIS

Ateinantys metai bus labai naudingi visiems Vandenio ženkle studentams. Periodas nuo rugsėjo iki gruodžio bus labai produktyvus, per jį galite susikrauti svarbių žinių ir patirčių bagažą.

Panašu, kad antroje mokslo metų pusėje jums nereikės dėti tiek daug pastangų mokantis, viskas vyks tarsi savaime, labai sklandžiai. Žinoma, tai nereikia, kad galėsite gulėti ant sofos ir nieko neveikti, tiesiog fortūna jums šypsosis labiau nei įprastai, pavyks greitai įsisavinti informaciją.

Neleiskite sau susipainioti ir įsitempti, nepamirškite veiklų, kurios jūsų gyvenimui suteiks džiaugsmo. Taip pat pasirūpinkite savo sveikata.

ŽUVYS

Šiais mokslo metais atlikti sprendimai ir įgytos žinios gali turėti nemažai įtakos jūsų ateities karjerai ir socialiniam gyvenimui. Patartina vadovautis ne tik šalta logika, bet ir pasikliauti nuojauta,

kylančiomis emocijomis, kad galėtumėte padaryti geriausius pasirinkimus.

Kontroliuokite savo nerimą prieš laikydami bet koki egzaminą ir susitelkite į tikslą, kurį turite pasiekti. Viskam ruoškitės iš anksto ir problemų dėl gerų rezultatų nekils.

Visas ateinantis periodas bus palankus bet kokiems ryšiams su užsieniu, studijoms ir įvairioms veikloms svetur, bendravimui su kitų šalių studentais, bendraminčiais.

RECTOR R. KLIUKAS ON THE NEW BEGINNINGS OF VILNIUS TECH

What will the next academic year be like for Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH) and what can each member of our community expect in the near future? We spoke to Romualdas Kliukas, the Rector of VILNIUS TECH, who not only shared his future plans, talked about the work he has already done, but also reminisced about his years of studies and gave useful advice to students who are just starting their path at the University.

VILNIUS TECH'S UPGRADED INFRASTRUCTURE – FOR EVERYONE'S BENEFIT

“University is not buildings, university is people” – we wholeheartedly agree and endorse this lovely and possibly overheard thought. Buildings and their functioning, on the other hand, are crucial to making it more pleasant. Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH) begins the new academic year with a fresh perspective and ambitious plans for further infrastructure improvements. What has already been done, and what changes may we expect in the future? Why would it assist the University community? VILNIUS TECH Chancellor Vaidotas Trinkūnas answers these and other questions.

ARCHITECT AND ARTIST K. LUPEIKIS: “I AM ALWAYS OPTIMISTIC ABOUT THE FUTURE”

The exhibition *Crimson Suns* by Prof. Dr. Kęstutis Lupeikis, Head of the Department of Architecture at Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH), reflects on the recent events of the last few years, which have upset not only the Lithuanian population, but also people all over the world. The pandemic, the refugee crisis, the war launched by Russia against Ukraine – all of these are reflected in the crimson suns, which hurt and bleed. Read on to learn more about the creative processes and extraordinary choices from the author’s lips.

VILNIUS TECH – THE BIRTH OF A SPACE STARTUP

The Antanas Gustaitis Aviation Institute (AGAI) of Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH) has been helping to strengthen Lithuania’s aerospace sector for many years by performing sophisticated space research, creating space technology, and teaching aerospace experts. The Institute also provides ideal circumstances for the formation of profitable space enterprises on the worldwide market. Astrolight is one of them, creating wireless laser communication technology for satellites and unmanned aerial vehicles. Astrolight, developing wireless laser communication technologies for satellites and unmanned aerial vehicles, is one of them. Dr. Laurynas Mačiulis, associate professor at VILNIUS TECH and co-founder of the Astrolight start-up, talks about it.

STUDENT MOBILITY: ONCE-IN-A-LIFETIME OPPORTUNITY THAT SHOULD NOT BE PASSED UP

Internationality is one of the strengths of Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH). We collaborate on many levels with foreign institutions and organisations, are members of international alliances, and engage in mobility programmes. This, among other benefits, provides our students with numerous opportunities to obtain international experience and learn new information and competencies in other countries. The Erasmus+ project, which is celebrating its 35th anniversary this year, is one of the most popular mobility tools. It is the European Commission's most successful and longest-running initiative, and it is continually being enhanced. Green travel, virtual mobility, blended learning mobility, and a strong emphasis on inclusivity are just some of the innovations it offers. We talk to Erika Danienė, Institutional Coordinator of the Erasmus+ programme at VILNIUS TECH, about why foreign experience is so valuable and exciting, and what mobility options are accessible to every university student.

SAPERE AUDE: LET US DARE TO BEGIN KNOWING

When I was asked to write a few words about fresh beginnings, I chose to discuss my own experience when starting something new. Let it be brief vectors that provoke questions. Is wisdom defined as being guided by gained knowledge? Or, is it more than that – gaining experience that motivates you to undertake a new commitment? Does knowledge bring solutions? Or is it something more – questions that push the boundaries of knowledge? Tomas Kačerauskas of VILNIUS TECH's Department of Philosophy and Cultural Studies discusses new beginnings.

ISSN 2029-4999

9 772029 499004